

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ

1988 йил 9 июнь
ПАЙШАНБА
№ 131 (4.327).

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг газетаси

1974 йил 1 январдан буён нашр этилади

Душанбадан ташқари ҳар куни чиқади

Баҳоси 3 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг 6 июнь кунги бўлган мажлиси Бутуниттифоқ XIX партия конференциясида тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш билан боғлиқ масалаларни муҳокама қилди.

Партия ташкилотлари, меҳнат коллективларида КПСС Марказий Комитетининг партия конференциясида Теисларни қизғин муҳокама қилиш аниқ олиб кетганлиги таъкидланди. Коммунистлар, меҳнатчилар партиянинг қайта қуриш йўлини маъқуллаб, Марказий Комитетнинг Теисларда баён этилган платформасини қўллаб-қувватлаб, КПСС ролини оширишга, партия турмуши ва ижтимоий ҳаётини янада демократиялашга, ошкораликни кенгайтиришга қаратилган кўпгина тақлифларни илгари сурмоқдалар. Сиёсий бюро партия комитетларига, КПСС Марказий Комитетининг бўлимларига жойлардан тушадиган тақлифлар конференция кун тартиби масалаларини муҳокама қилишда инобатда олиниши ва унинг қарорларда акс эттиши учун бу тақлифларни умумлаштиришни ташкил этишни топширди.

Мажлисда мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини шу йил беш ойи икунлари кўриб чиқилди. КПССнинг Бутуниттифоқ XIX конференциясини муносиб кутиб олишга тайёргарлик кўришда меҳнат коллективлари ўз фаолиятларини активлаштириш таъкидланди. (Пан топириқлари асосан баён қилинди. Миллий даромад 5 процент кўпайди. Бу кўзда тутилган ўсиш суръатидан бирмунча юқоридир. Умуман санаят ва барча халқ хўжалик комплекслари белгиланган марраларга чиқди. Санаят ва халқ хўжалиги бошқа тармоқларидаги корхоналарнинг кўпи тўла хўжалик ҳисобига ва ўзини ўзи малаб билан таъминлашга ўтганлиги ливоравд натижалар ва сифат кўрсаткичларига ижобий таъсир кўрсата бошлади. Маҳсулот етказиб бериш интизоми яхшиланмоқда. Ижтимоий меҳнат унумдорлиги 6 процент ошди. Қишлоқ хўжалигида чорва ва парранда ҳариди кўпайди. Экономика тараққиётининг социал йўналиши кучаймоқда. Уй-жойлар ва социал-маданий соҳа бошқа объектларини фойдаланишга топшириш суръатлари сезиларли тарада ўсиб бормоқда. Кўпдан бери биринчи марта товар обороти плани бажарилди.

Айни вақтда бир қанча халқ хўжалик комплекслари ва тармоқлар ишдаги мавжуд камчиликлар секин бартараф этилмоқда, янги хўжалик механизмнинг афзалликларидан тўла фойдаланилмайпти. Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, асосий фондларни янгилаш суръатлари етарли даражада

эмас. Маҳсулотнинг давлат буюртмасида кўзда тутилган бир қанча энг муҳим турларини ишлаб чиқариш топшириқлари бажарилмади. Халқ ҳам маҳсулот етказиб бериш интизоми суст — санаят корхоналарининг 15 проценти тузилган шартномаларга кўра мажбуриятларининг бажарилишини таъминламадилар. Буларнинг ҳаммаси меҳнат коллективлари иши нормал маромининг бузилишига олиб келмоқда. Аҳолининг бир қанча турдаги озик-овқат маҳсулотлари, товарлар ва хизматларга бўлган талабини қондиришда қийинчиликлар сақланиб қолмоқда.

Партия, совет ва хўжалик органларининг энг муҳим вазифаси, деб таъкидланди мажлисда, барча бўғинларда иш даражасини янада ошириш, хўжалик юртишнинг янги формалари ва методларини очиб бераётган имкониятлардан тўлақон фойдаланиш негизда экономика тараққиётини ижобий тенденцияларни мустаҳкамлаш, социал тараққиётнинг белгиланган марраларига ҳисил эришиш, меҳнатчиларнинг моддий фаровонлигини оширишнинг пойдевори сифатида экономика равангини жадаллаштиришни таъминлашдан иборат. Қолган корхоналар ва бирлашмаларни ҳам тўла хўжалик ҳисобига ўтказишга пухта тайёргарлик кўриш зарурлиги таъкидланди.

Сиёсий бюро АҚШ президенти Р. Рейгanning СССРга расмий визити чоғида М. С. Горбачев баён қилган иш ва олий даражадаги Совет—Америка музокаралари якунларини тўла маъқуллади.

Олий даражадаги Москва учрашуви халқро ҳаётда йирик воқеа бўлди. Эндликда икки томонлама муносабатлар ва жаҳон сиёсатининг барча асосий муаммоларини қамраб олаётган Совет Иттифоқи билан Қўшма Штатлар ўртасидаги сиёсий мулоқотнинг тараққиётини раъванлиги мазкур учрашунинг бош якуни бўлди. Совет—Америка мулоқоти иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларнинг узок муддатга мўлжалланган раванги учун амалий пойдевор кўр экан, бу муносабатларни нормал, соғлом ўзганга ўтказишга, уларнинг барқарорлиги ва келажакда қандай бўлишини олдидан билиш даражасини оширишга хизмат қилади.

Москвадаги музокараларнинг якунлари СССРнинг реализмга, янги сиёсий фикрлашга асосланган халқро майдондаги йўли тўғрисида олинганлигини таъкидлади, бу йўл КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель пленумидан кейин таллаб олинган ва партия XXVII съезди қарорларида мустаҳкамланган эди.

Собитқадамлик билан ва аниқ мақсадни қўлаб сарфланган куч-ғайратлар туфайли қурол-яроғларни чеклаш ва қисқартириш соҳасида яна олға силжишга эришилди. Москвада ратификация ҳужжатларининг айирбошланиши — ўтган йилнинг декабрь ойида имзоланган ўртача ва қарор олинди Совет ва Америка ракеталарини тугатиш тўғрисидаги шартномани кучга киритди, бу шартнома — СССР ва АҚШнинг икки турдаги ядро қуроллари йўқ қилиб юборилишини кўзда тутилган тарихда биринчи халқаро битимдир, бу битимнинг кучга кириши ядро қуролисиз дунёни барпо этиш амалда бошланганлигини дарак беради.

Ракетадан мулофаа шартномасининг сақланиши паронтида стратегик ҳужум қуролларини қаматириш, Европада оддий қурол-яроғлар ва қуролли қўчаларни қисқартириш, ядро синовларини чеклаш ва тўхтатиш, химиявий қуролни тақиқлаш муаммоларининг бир қанча жиҳатлари юзасидан позицияларини яқинлашувчи олий даражадаги учрашува қайд этилди.

Учрашува маҳаллий можадоларни бартараф этиш муаммоларининг батафсил муҳокама қилиниши ёндашулар ва баҳолардаги мавжуд катта тафовутларга қарамай, можадоларга жалб этилган барча томонларнинг қонуний манфаатларини назарда тутиб, сиёсий воситалар билан адолатли қарорларни топши юзасидан СССР билан АҚШнинг амалда ҳамжиҳатлик қилиши учун реал имкониятлар борлигини кўрсатди.

Музокаралар чоғида иккала томон ўзаро фойдали савдо-иқтисодий муносабатларни кенгайтиришга, турли соҳаларда алоқалар, мулоқотлар ва айирбошланишларни ривожлантиришга, инсонпарварлик муаммосига оид рўй-рост ва амалий мулоқотни йўлга қўйишга қўлақчилиш ниятида эканлиги таъкидланди. Равшани, бундай мулоқот бир-бирларининг ички ишларига аралашинишга уринмасдан, амалий, муҳолифизмлик асосига қурилиши керак.

Мажлисда Москвадаги музокаралар Совет—Америка муносабатларидаги умумий муҳитни соғломлаштириш имкониятларини кенгайтирди, умуман халқро муносабатларда кулай сиёсий иқлимни вужудга келтиришга ердмлашди, деб ишонч билдирди.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси Коммунист партия ва Совет давлати ички ва ташқи сиёсатининг баъзи бошқа масалаларини ҳам муҳокама қилди.

Мажлисда сайданганликларни муносабат билан самимий қўлловлар йўллаб, қанадалик кўчалар коммунистларнинг тинчлик, демократия ва социализм идеалларини қарор топириш йўлида, мамлакатларимизнинг халқлари ўртасидаги дўстона муносабатларни ривожлантириш манфаатлари йўлида муваффақиятли ва самарали ишлашларини тилади.

(ТАСС).

КОСМОСДА ХАЛҚАРО ЭКИПАЖ ТАСС ахбороти

1988 йил 7 июнь кунги Москва вақти билан соат 18 дан 03 минут ўтганида Совет Иттифоқида «Союз ТМ-5» космик кемаси учирлиди.

Кемани командир Анатолий Соловьев, бортинженер икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони СССРнинг космонавт учувчиси Виктор Савиних ҳамда тадқиқотчи космонавт Болгария Халқ Республикасининг граждани Александр Алексан

сандровдан иборат халқро экипаж бошқармоқда.

Учин программасида «Союз ТМ-5» кемасини космонавтар бошқарётган «Мир» комплекс билан туташтириш ҳамда 1987 йилнинг 21 декабрдан бери Ер атрофи орбитасида ишлаётган космонавтар Владимир Титов ва Муса Манаров билан қўшма тадқиқот ва тажрибалар ўтказиш кўзда тутилган.

Болгариялик космонавт иштирокида халқро экипажнинг иккинчи учуши Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Болгария Халқ Республикаси ҳукуматлари ўртасидаги ахдлашувга мувофиқ амалга оширилмоқда.

«Союз ТМ-5» кемасининг ичидagi системалар нормал ишлаб турибди. Соловьев, Савиних ва Александров ўртоқлар ўзларини яхши ҳис этмоқдалар.

«СОЮЗ ТМ-5» КЕМАСИ КОМАНДИРИНИНГ СТАРТ ОЛДИДАН БЕРГАН

БАЁНОТИ

Азиз ўртоқлар ва дўстлар! Бутун космик фазони ўзлаштириш шонли йилнома-сининг янги саҳифаси очилди, бу йилнома-сининг биринчи сатрига кинот қашшоғи — Юрий Алексеевич Гагариннинг номи олтин ҳарфлар билан ёзиб қўйилган. «Союз ТМ-5» кемасида Совет — Болгария экипажи космосда ишлаш учун старт олади.

Биз, икки мамлакат, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Болгария Халқ Республикасининг гражданилар асосий экипаж билан биргаликда «Мир» орбитал комплексига

совет ҳамда болгар мутахассислари тайёрлаган илмий-техникавий экспериментлар ва тадқиқотлар программасини бажаришимиз лозим. Бизнинг парвозимиз қардош совет ва болгар халқлари ўртасидаги дўстона муносабатларни янада мустаҳкамлашга қўлақчилишга ишончим комил.

«Союз ТМ-5» кемаси экипажи номидан маълум қиламан: космик учинишга тайёрий, бизга берилган топшириқни бажариш учун бутун билимимизни сарфлаймиз. «Союз ТМ-5» кемасининг командир Анатолий Соловьев.

«СОЮЗ ТМ-5» КЕМАСИ ТАДҚИҚОТЧИ КОСМОНАВТИНИНГ СТАРТ ОЛДИДАН БЕРГАН

БАЁНОТИ

Менга, Болгария Халқ Республикасининг гражданига, Болгария Коммунист партиясининг аъзосига Совет Иттифоқининг «Союз ТМ-5» космик кемасида ва «Мир» орбитал комплексига халқро экипаж составида парвоз қилишдек юксак шараф билдирилди.

Менинг Ватаним социалистик мамлакатлар билан биргаликда космик фазонинг тинчлик мақсадларида тадқиқ этиш катта программасини амалга оширишда қатнашаётганлиги билан фахрланаман. Биринчи болгар космонавти Георгий Ивановнинг 1979 йилдаги парвози ҳамда экипажимизнинг учини

шини бундан яқинроқ тасдиқлаб турибди, абадий ва бузилмас болгар—совет дўстлигининг рамзи бўлиб қолмоқда.

Космосга парвозимиз Болгария усмонийлар зулмидан озод этилганлигининг 110 йиллигига ва мамлакатимизда социалистик революция галабасининг 44 йиллигига бағишлайман.

Менга юксак ишонч билдирганликлар учун Болгария Коммунист партияси Марказий Комитети билан Болгария Халқ Республикаси ҳукуматига гоят самимий ва сидқидилдан миннатдорчилигини изҳор этишга изжозат бергайсиз. Мен учини

та ва «Шипка» идмий-техника программасини бажаришга тайёргарлик кўришда ердм берган барча мутахассисларга ҳам чин қалбдан миннатдорчилик билдирман.

Маълум қиламан: халқро космик экипаж составида «Союз ТМ-5» космик кемасида учинишга тайёргарлик ҳамда анимамга қолган вазифаларни муносиб равишда бажариш учун бутун кучим, билимим ва тажрибамни сарфлайман.

Тадқиқотчи-космонавт, Болгария Халқ Республикасининг граждани Александр АЛЕКСАНДРОВ.

Анатолий Яковлевич
СОЛОВЬЕВ

Анатолий Яковлевич Соловьев 1948 йил 16 январда Ригада туғилган.

Меҳнат фаолиятини 16 ёшдан Ригадаги корхоналардан бирда сессарликлдан бошлаган. Айни вақтда икки ёшлар мактабда ўқиган. 1968 йилда у Черновол шаҳридаги Ленин комсомол номи учувчилар олий ҳарбий авиация билим юртига кириди. Билим юртини битиргандан кейин ҳарбий-ҳаво қўчаларида хизмат қилди. Учун ишлари мобайнида ўн килдан кўпроқ самолётни бошқаришни ўрганиб олди.

А. Я. Соловьев 1971 йилдан Совет Иттифоқи Коммунист партиясининг аъзоси. 1976 йилда у космонавтар отрядига қабул қилинди.

1977 йилда синовчи-учувчилар мактабин тутатди. Анатолий Яковлевич «Биринчи класс ҳарбий учувчи» ва «Иккинчи класс синовчи-учувчи» малакасига эга.

А. Я. Соловьев космик кемалар ва орбитал станцияларда парвозга тайёргарлигининг тўла курсидан ўтди. Дублёр-экипаж командири сифатида Совет—Сурия парвози программасига кўра ҳам тайёргарлик кўрган.

Виктор Петрович
САВИНИХ

Икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт-учувчиси Виктор Иванович Савиних 1940 йилнинг 7 мартда Киров области Орич районидagi Березино қишлоғида туғилган.

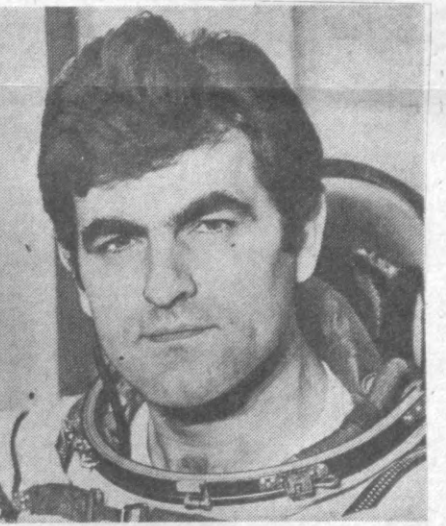
У Пермь темир йўл транспорти техникумини тутатган, Совет Армияси сафарида хизмат қилган.

В. П. Савиних 1963 йилдан Совет Иттифоқи Коммунист партиясининг аъзоси.

1969 йилда Москвадаги геодезия, аэрофотосъёмка ва картография инженерлари институтини тутатгандан кейин конструкторлик бюросида ишлади. Виктор Петрович космик аппаратлар учун асбоблар ишлаб чиқиш билан шуғулланди. 1985 йилда техника фанлари кандидати илмий даражасига сазовор бўлди.

В. П. Савиних 1978 йилда космонавтар отрядига қабул қилинган.

В. П. Савиних космосга икки марта: биринчи бор 1981 йилда «Союз Т-4» кемасида ва «Салют-6» орбитал станциясида 75 кун, иккинчи марта эса 1985 йилда «Союз Т-13» ва «Союз Т-14» кемаларида ҳамда «Салют-7» орбитал станциясида 168 кун парвоз қилган. У «Биринчи класс космонавт» малакасига эга.

Александр Панайотов
АЛЕКСАНДРОВ

Болгария Халқ Республикасининг граждани, ВХРда хизмат кўрсатган учувчи Александр Панайотов Александров 1951 йил 1 декабрда Омуртаг шаҳрида туғилган.

1974 йилда Георгий Бенковский номидаги олий халқ ҳарбий-ҳаво билим юртини тутатгандан кейин Болгария Халқ Армиясининг авиация қисмларида хизмат қилди.

А. П. Александров 1972 йилдан Болгария Коммунист партиясининг аъзоси.

Космик парвозга 1978 йилда тайёргарлик кўришга киришди. Биринчи болгар космонавти Георгий Ивановнинг дублери бўлган. У 1983 йилда СССР Фанлар академияси космик тадқиқотлар институтини аспирантурасини тутатди ва техника фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун диссертация ёқлади.

Кейинги тўрт йил мобайнида Болгария Фанлар академияси космик тадқиқотлар институтини директорининг ўринбосари бўлиб ишлади.

А. П. Александров 1987 йилнинг январь ойидан бошлаб Ю. А. Гагарин номидаги космонавтар тайёргарлик марказида яна машқлар қилишди. Космик кемалар ва орбитал станцияларда парвоз қилиш учун тайёргарлигини тўла курсидан ўтди.

ТАБРИК ТЕЛЕГРАММАСИ

М. С. Горбачев Канада Компартиясининг Бош секретари Жорж Хьюсонга ва Канада Компартияси Марказий Комитетининг раиси Уильям Каштанга шу лаво-

зимларга сайданганликларни муносабат билан самимий қўлловлар йўллаб, қанадалик кўчалар коммунистларнинг тинчлик, демократия ва социализм идеалларини қарор топириш йўлида, мамлакатларимизнинг халқлари ўртасидаги дўстона муносабатларни ривожлантириш манфаатлари йўлида муваффақиятли ва самарали ишлашларини тилади.

Мажлисда сайданганликларни муносабат билан самимий қўлловлар йўллаб, қанадалик кўчалар коммунистларнинг тинчлик, демократия ва социализм идеалларини қарор топириш йўлида, мамлакатларимизнинг халқлари ўртасидаги дўстона муносабатларни ривожлантириш манфаатлари йўлида муваффақиятли ва самарали ишлашларини тилади.

(ТАСС).

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИГА ПИШИҚ-ПУХТА ТЕХНИКА ЕТКАЗИБ БЕРАЙЛИК

КПСС XXVII съездининг мамлакатни озик-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш аниқ яхшилаш тўғрисидаги қарорларини бажариш юзасидан амалга ошириладиган чора-тадбирлар комплексига қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини комплекс механизациялаш вазифаларини ҳал этиш, колхозлар ва совхозларни юқори унумли пишиқ-пухта техника билан таъминлаш муҳим аҳамиятга эгадир. СССР Аграрноат давлат комитети билан СССР Министрлар Совети машинасозлик бюросининг қўшма мажлисида доқлад қилган СССР қишлоқ хўжалиги ва трактор машинасозлиги министри А. А. Евнев-

кий ва СССР Аграрноат давлат комитети раисининг ўринбосари В. И. Черноиванов аниқ ана шу муаммолар тўғрисида гапирдилар. Деҳқончилик ва чорвачиликни комплекс механизациялаш учун машиналар системасини яратиш қандай бартарафланган ҳамда 1988—1990 йилларда қишлоқ хўжалиги механизациясини ривожлантиришнинг устуни йўналишлари тўғрисидаги масалалар кўриб чиқилди.

Қишлоқ хўжалигининг юқори самарали замонавий техника билан таъминлашда туб бурилиш бўлмаганлиги айтилди. Шу муносабат билан СССР қишлоқ хўжалиги ва трактор машинасозлиги министри А. А. Евнев-

лиги министрлигига жуда кўп эътирозлар билдирилди. Масалан, қишлоқ хўжалик экинларини интенсив технология асосида етиштириш учун зарур бўлган 113 номдаги машинадан фақат 59 турини ишлаб чиқаришмоқда. Кенг қамровли ПШ-21.6 ўғит соладиган машинаси, экиндан олдин тупроққа ишлов бериш қуроли ҳисобланган ОП-12 машинасини, ўғитларини экин тагига солиб етказиш СЗК-3.3 сеялкасини, ағдарма плугларини ва бошқа кўп техникани ишлаб чиқариш ҳанузгача ўзлаштирилмаган. Фикрлашув чоғида сўзга чиққан кишилар қўралар К-700 ва Т-150 тракторларига тираб ишлатила-

диган машиналар билан тўла таъминлаш масаласи нима учун бир қанча йиллар давомида ҳал қилинмаётганлигини ажабланиб сўрадилар. Бундай машиналарнинг йўқлиги қудратли тракторлардан фойдаланиш самарадорлигини қаматиради. Дон ва уруғлиқни йиғиштириб олгандан сўнг унга ишлов бериш ва сақлаш учун мўлжалланган 111 номдаги машиналар ва техника воситалари системасидан фақат 70 хили ишлаб чиқаришмоқда. Хирмонда ишлаб чиқарилган дон сушилалари унумсиз ва, одатда, ортиқча намликдаги донни қуритишга қодир эмас. Ем-хашак тайёрлаш технологияси жараёнла-

рини сифатли бажарадиган ем-хашак йиғиштирадиган юқори унумли ва пухта қилиб яратиш муаммоларининг ҳал этилиши узок йилларга қўйилиб кетди. Озуқабол лавалари, канош, пахта етиштириш учун бир қанча машиналар яратилмаган.

Мажлисда СССР Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги министрлиги, СССР Электротехника санаяти министрлиги, СССР Автомобиль санаяти министрлиги қишлоқ хўжалиги учун машиналар, ускуналар яратиш ва ишлаб чиқаришни ташкил этиш юзасидан қатъий чора-тадбирлар кўрматганликларни таъкидлаб ўтдилар. Бунинг оқибатида колхозлар ва совхозларда ўғит соладиган машиналар, автомобильлар, электр қозонлар, аккумулятор батареялари ва бошқа ускуна-

лар етишмаяпти. Сўзга чиққан кишилар янги машиналарни яратиш ва ўзлаштиришдаги сўзашлик техника тараққиёти суръатларини пасайтирмаётганлиги, машина-трактор паркни соҳага ноқулай структура ўзгаришларига олиб бораётганлиги, машина-трактор парклариди маънавий жиҳатдан эскирган ва техника жиҳатдан номукамал машиналар қўлайиб қолганлиги ҳақида гапирдилар.

Бундай аҳволнинг сабаби кўп жиҳатдан шундаки, қишлоқ хўжалик техникаси ишлаб чиқариш билан банд бўлган ҳамда турдош тармок бўлган министрликлар ўз ишларини секинлик билан қайта қурмоқдалар, юқори унумли техникани ишлаб чиқариш қатъий қўлайтириш ва аграрноат комплексининг барча тармоқлари учун машиналар системаси-

ни яратиш ишига янгича самарали ёндашиш йўллари фаол изламаётганлар.

Колхозлар, совхозлар, район аграрноат бирлашмалари, аграрноат комитетлари ва бирлашмаларнинг инженерлик ва таъминот хизматлари қаттиқ таъин қилинди, улар сифатсиз техника етказиб берилишига мурасосозлик қилмоқдалар, хўжаликларнинг ремонт-эксплуатация базаларини вужудга келтириш ва реконструкциялашда, инженер-техник кадрлар ҳамда механизаторлар тайёрлашга етарли эътибор бермаётганлар, бу эса интенсив технологиялар самарасининг пасайишига, меҳнат унумдорлиги етарли даражада ўсмаслигига олиб келади.

Қишлоқ хўжалиги материал-техника базасини тубдан қайта қурулганлигида муҳимдир. Интенсив технологиялар, ем-хашак етиштириш, чорвачилик учун пи-

шиқ-пухта, юқори самарали машиналар комплексини яратишнинг жадаллаштириш, оила ва ижара пудрати қатнашчиларини бундай машиналар билан таъминлаш муҳимдир, деб таъкидлашди мажлис қатнашчилари. Муаммоларнинг ҳал этилиши ҳам санаят министрлигига, ҳам СССР Аграрноат давлат комитетига боғлиқдир.

Мажлисда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари В. П. Никитов қатнашди ва нутқ сўзлади. Мажлисда СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари, СССР Аграрноат давлат комитетининг раиси В. С. Мураховский ва СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари, СССР Аграрноат давлат комитетининг раиси И. С. Силаев сўзга чиқдилар.

КПСС Марказий Комитети Тезислари муҳокамада ШОЛИКОР МУЛОҲАЗАЛАРИ

Гагарин районидаги «Искра» совхоз шиликорлари жорий йилда 2.500 гектар майдонда деҳқончилик қилишляпти. Аму соҳилида ҳар йили мўл-кўл қирмизи дон етиштириётган деҳқонлар Бутунитфок XIX партия конференцияси шарафига зиммаларига юксак мажбурият қабул қилишди. Пландида 8 минг тонна ўрнига 11 минг тонна шили етиштирилиб, унинг 9 минг тоннаси давлатга топширилади. Мухбиримиз Б. КЕНЖАБОВ шиликорлар ҳузурида бўлиб, КПСС Марказий Комитетининг Тезислари ҳусусидаги фикр-мулоҳазаларини қозоғга туширди.

Парда ХУДОЕВОВ, совхоз директори. Бутунитфок XIX партия конференцияси делегати. «Бир қанча министрликлар ва идоралар, ҳужалик органиларнинг бюрократик позицияси иқтисодий ислохотни амалга ошириш соҳасидаги чора-тадбирларни кўп жihatдан бўғиб қўйётганлиги кўриниб турибди. Кўп ҳолларда давлат буюртмаси, иқтисодий нормативлар ва бошқаруви билан янги усулларни ниқоби остида аслида эса маъмуриятчилик тавсия қилиниб қолмоқда. Тармоқ министрликлари даражасида қайта қуриш корхоналарда қайта қуришдан яққол оранда қолмоқда. Шу муносабат билан иқтисодий ислохотнинг муҳиятини буздирилган, корхона тўғрисидаги қонунга бевосита ёки бавосита путур етказилган хатти-ҳаракатларни мурассиялик билан қоралаш керак», — дейилади Тезисларда. Мухим ҳужжатда жуда тўғри таъкидланганидек, ҳужалик юртишнинг эскирган механизмидан қутула олмаймиз. Коллективлар тўлиқ ҳужалик ҳисоби ҳамда ўзини ўзи маблағ билан таъминлашга ўтган бир пайтда планлаштириш қуйидан юқорига эмас, юқоридан қуйига бўлмоқда.

Масалан, йил бошида районимизда 15 гектар майдонда картошка етиштириш планлаштирилган эди. Апрель ойига келиб екин майдони яна 25 гектарга кенгайtirилди. Дарё соҳилида арпадан ёмон ҳосил етиштирилгани маълум бўлган ҳолда ҳар йили ҳужаликка 200 гектар арпа екиш, 40 центнердан ҳосил топшириш планлаштирилди. Бундай ёндашув мутлақо нотўғри. Агар арпа ўрнига шили екиلسа, 50—55 центнер ҳосил олиш мумкинлигини қайта-қайта тақрирлаётганимизга қарамай, фикримизни ҳеч ким инобатга олмапти. Натижада гектаридан 20 центнердан ҳам арпа йиғиштириб ололмаймиз. Бунинг устига йилнинг уч ойи ўтди кетганига қарамай ҳамон планларга тузатишлар, ўзгаришлар, қўшимчалар киритилмоқда.

Туракул ЖАББОРОВ, шиликор. Шиличиликда оилавий пудратнинг жорий этилиши ўзини юз фойиз оқламоқда. Ҳозир ҳужалигимизда 37 та оилавий эвено меҳнат қилапти. Уларнинг ҳаммасида план

ортиги билан бажарилмоқда. Даромад, иш ҳақиға қўшимча мукофот, деган сўзларнинг моҳиятига энди тушуниб етмаймиз. Партия конференциясига Тезисларда оила, бригада, ишара пудрати тўғрисидаги фикрларга тўлиқ қўшилман.

Бултур оиламиз билан 65 гектар майдонда шили етиштирдик. Пландида 41 центнер ўрнига 60,2 центнердан шили топширдик. Бир центнер шили етиштириш учун сарфхаражат пландидаги 7 сўм кам бўлди. Конференция шарафига бу йил ҳам гектаридан 60 центнердан хирмон кўтариш учун астойдил тер тўқаймиз.

Юрий ТИТАРЕНКО, пудратчи эвено бошлиғи. Қайта қуриш туғайли турли йиғилишларда ҳозир нозир «нотиқлар» чиқишига барҳам берилгани айтиш мудоао бўлди. Батъида эса йиғилиш арафасида «Сиз фалон масала ҳақида гапирасиз», — деб тайёр андоза беришарди. Энди у гаплар йўқ. Ҳамма дилидагини тилига чиқараяпти. Олдин ишчилар, хизматчилар қимматли таклиф ва мулоҳазалар билдиришляпти. Лекин мажлисбозликка ҳамон барҳам берилмади. Деҳқонлар вақти келганда дақиқаси олтинга тенг дамланин ваъз эшитиш билан ўтказишга мажбур бўлишмоқда.

Тезисларда жуда тўғри таъкидланганидек: «Ҳужалик механизмини қайта қуриш план-техника тараққиётига таъсир ўтказишнинг бош йўлидир. Айтиш шуда механизм ишлаб чиқаришни узлуксиз такомиллаштиришга, маҳсулот сифатини жаҳондаги ҳозирги даражада сақлаб туришга руҳлантириш керак». Чунки қишлоқ ҳужалик машина-механизмлари, жумладан, шиличиликка ихтисослашган техника ҳозирги талаблар даражасида эмас. Соҳада жуда кўп ишлар қўлда бажарилади. Деҳқон юмушини енгиллаштиришга муккамал машиналар қанчалик тез яратилса, ислохот йўлидаги қийинчиликлар шунчалик тез бартараф бўлади.

Жура ҚИММАТОВ, Гулистон қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси. Планлаштиришда камчиликлар кўп. Масалан, район Совети сессиясида тасдиқланган план орадан бироз вақт ўтгач, қишлоқ Совети сессиясида муҳокама қилинади. Лекин алаҳқачон тасдиқланган планни яна кўриб чиқишдан нима фойда? Партия конференциясида Советларнинг роли ва обрўсини ошириш тўғрисида жуда фойдаланарли фикр юртилишига шубҳа йўқ. Ҳақиқатан ҳам турғунлик йилларида маҳаллий Советларнинг роли, обрўси, таъсир кучи жуда пасайиб кетди.

Ҳамма соҳада бўлгани каби ҳоқимият органиларида ҳам ишнинг муваффақияти кадрларга боғлиқ. Лекин ҳозир қишлоқ Советлари ижроия комитетларида кадрлар таъинлашда эскирган, ўзини оқламаётган таъин қўлланиляпти. Бирон-бир ҳужалик, таъкилот раҳбар ва камчиликларга йўл қўйганлиги учун ваъзбасидан озод қилинса, кўп ҳолларда қишлоқ Советлари ишга юборилаяпти. Масалан, бундай ёндашув мутлақо нотўғри, деб ҳисоблайман. Шу боис конференцияда Советларда кадрлар сибсати муҳим масалалардан бири сифатида кўриб чиқишлигини таклиф қиламан.

Делегатлар ҳақида ҳикоялар

УШАЛГАН ОРЗУ

Унинг болалик йиллари уруш даврига тўғри келди. Ўшанда у эндигина гулдек очилиб келаётган, соғилар жамалак қизалоқ эди. Отаси фронтга кетиб, онаси уч ёш гулдак билан қолди.

Айни йиғим-терим палласи. Ҳар ким эрталоқ далага чиқиб, мўлроқ пахта теришга шошिलाди. Анорхон опа бугун Тожикхонни ҳам пахтазорга олиб келди. У қизчаси қўлига ўзи тикиб берган кўнгирикни тутқазиб ишга тушиб кетди. Лекин қизчанинг ўйини узоққа қўйилмади. У зерикди. Ўрнидан туриб онаси ва бошқа теримчилар ёнига келди. Кўнгирикчи ўралган оқ дуррани олиб, белига боғламоқчи бўлди, лекин эплотилмади.

Қизалогини жиймайиб кузатиб турган Анорхон опа аста келиб Тожикхоннинг қўлидаги дуррани этак мисол боғлаб қўйди. У севинч билан пахтазор оралаб кетди... Она кўзларида қувонч ёшлари қалди. Бу воқеа Тожикхоннинг мурған хотирасидан ўчмас ўрин олди.

Ҳаёт сўмоқлари муркак. Ундан фақат иродаси мустаҳкам, эътиқоди юксак одамгина дадил оқимлай олади, мақсадига эришади. Тожикхон ҳам ўз орауси йўлида ишонач билан олға борди.

Йиллар ўтди. Уруш давридаги қийинчиликлар ҳам, тикланиш йиллари машаққатлари ҳам ортда қолди. Дастлаб Тожикхон колхозда таъбиқчилик қилди. Лекин меҳнатда чиниққан қизга бу касб ёқмади, идорадан далани афзал кўрди. Комсомол ёшлардан иборат мактабхўричилик звеноси ташкил этди.

У бошлиқ шикоятли ёшлар звеноси юқори ҳосил етиштириб эл-орт назарига тушди. Тожикхон шу тариқа колхозда гоҳ озукорлар бригадаси бошлиғи, гоҳ оддий колхозчи бўлиб ўн беш йилдан ортқичи ишлади. Ҳалол меҳнати туғайли оғру тоғди. Жамоат ишларида фаол қатнашиб, район ва қишлоқ Совети депутатлигига сайланди.

СУРАТДА: Тожикхон опа колхоз раиси М. Аҳмаджонов ва бош агроном П. Шо диев билан далада.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ фотоси.

Ешлиқдан оқ олтинга меҳри тушган Тожикхон Ҳамробекова ҳаётида 1973 йил ўчмас из қолдирди. Уни колхоз коммунистлари ўз сафларига қабул қилишар.

Энди шикоятли қиз коммунистларга ҳос гайрат билан ишлади. Қолоқ пахтачилик бригадаларидан бирини тавсия этишганида қийинчиликдан қўчимади. Одамлар кўнглига йўл топиб, астойдил меҳнат қилди. Ҳосилдор

лиқни ошириш омилларини излади. Заҳматли меҳнат, заминга муҳаббат ютуқлар гаври бўлди. Моҳир бригадир қўйсини Меҳнат Қизил Байроқ ордени беади.

Мана ўттиз йилдирки, Тожикхон ҳосилдорлиқни муттабиқ ошира бориб, илгор коллективни тадбиркорлик билан бошқариб келапти.

— Дунёдаги барча нознеъматлар она-ер саховати ва деҳқон меҳнати туғайли,

дир. — дейди Тожикхон опа. У далада меҳнат қилиш билан бирга қамолат ишларида ҳам фаол иштирок этмоқда. Қишлоқ Совети депутати сифатида алта сидиқдидан хизмат қилапти. Уста пахтакор оқила уй беанас ҳамдир. Рўзор ишлари, болалар тарбиясига ҳам вақт топа олади. Уч фарзанди, тўқ қиз набира опа атрофида парвона.

Тожикхон опа Ҳамробекованинг ҳаёт йўли, тарихида ҳоқини Янгийўл райониди Калинин номли колхоз таракқиёти тарихидан ажратиб бўлмади. Шунинг учун ҳам унинг номи республикамиздаги илгор кишилар қаторидан ўрин олди. Фидойи, ташаббускор коммунист Бутунитфок XIX партия конференциясига делегат этиб сайланди.

..Қумуш тоғ отди. Эгнига атлас либос, оёғига ихчам этик кийиб олган ўрта буй аёл Эски Қовунчи қишлоғидан чиқиб, кенг дала йўли бўйлаб шахдам одим ташлаб бораляпти. Унинг қорачадан келган юзюда ажиб бир табассум. Ям-яшил далаларга завқли нигоҳ ташляпти. Саҳар мардонлаб йўлга чиққан қизини 78 ёшли мўтабар Анорхон ая ҳар тоғ мамун кузатиб қолди. Айниқса шу кунларда онахоннинг қалбига олам-олам қувонч. Чунки у қалб кўри билан ардоқлаб, умид билан ўтказган ниҳоллари ҳосилга кирди: сеvimли фарзандлари давримизнинг илгор кишилари бўлиб етишди. Айниқса кенжаси — Тожикхон ўз бахтини оппоқ далалардан топди. Ўшанда онахоннинг кенг пахтазор бўйлаб пилдираб кетаётган жакжик қизалоғи ортидан термилуб, дилига тукан орауларни амалга ошди.

О. ҒОФУРОВ, И. АЛИМОВ, «Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

Ошқоралик ойбаси

СИЙҚА МАСЛАҲАТЛАР

Бошоқли дон экинлари ўрим-йиғими бошляпти. Анъанави кўра деҳқонлар ана шу масъулиятли мавсумни қандай ўтказиш юзасидан мутахассисларнинг қимматли маслаҳатлари ва тавсияларини кутадилар. Шу мавзуда редакцияда олимлар ва етакчи мутахассислардан бир неча мақолалар келди.

Уларнинг бири Ўзбекистон ғаллачилик илмий тадқиқот институтидан, иккинчиси эса Ўзбекистон ССР Агроевнат давлат комитети ва САИМЭ мутахассисларидан. У мақоланинг ҳам, бу мақоланинг ҳам муаллифлари ўз соҳасини биладиган кишилар. Шу заҳотиёқ мақолаларнинг қай биригидан эълон қиласан экан, деган савол туғилди. Бирок мақолаларга кўз югуртириб чиқишимиз биланқоз унга ўрин қолмади: мақолалар бир-бирига тоғмичай ўхшаш, ҳатто нуқта, вергуллари ҳам бир хил.

Шу муносабат билан редакция у ёки бу мавзудаги тавсияларнинг тайёрланишига ўз фикрини билдиришни лозим топди. Маслаҳатлар жуда фойдали ва биз уни ҳар мавсумда эълон қиламиз, у ёки бу қишлоқ ҳужалик ишларини қандай ўтказиш юзасидан фикрлар билдирилади. Агрономлар, ҳужаликларнинг мутахассислари уларни ўқиб-ўрганадилар, ҳатто шундай мақолаларни йиғиб юрадilar. қуллас. Илгор мутахассисларнинг тавсияларига тўла ишонч билан ёндашадилар. Улар учун маслаҳатлар иш қўлланимас ҳисобланади. Шундай экан, тавсияларни ўқиб-ўқиб жуда катта масъулият талаб қилади.

Бир-биридан йироқда — Тошкентда, иккинчиси Янгийўлда, учинчиси Ғалларолда ишлайдиган муаллифларнинг мақоласи тоғчи каби бир-бирига ўхшашлиги қийин ҳақиқиратда. Биз муаллифларни қўрқимачиликда айландириш қўчимади. Фақат улар битта мабна — инструкциядан фойдаланганлиқларини айтмоқчимиз. Тўғри, агротехникада ўзгармас қоралар мавжуд. Бирок йилдан йилнинг фарқи бор, ҳаёт бир жойда тўхтаб тургани йўқ, ҳар кун қандайдир янгилик содир бўляпти. Шундай экан, алмисқондан қолган маслаҳатларни туғиқушдек тақорлайвериб кимга керак?

Биз газетанинг ўтган йилги таҳлавларини варақлаб кўрдик. Маълум бўлдики, шу йил 1 июнда республика Агроевнат давлат комитетидан юборилган тавсия газетанинг ўтган йил 9 июнда босилган «Хирмон тўлиб тўкилсин дон» сарлавҳали мақоласининг ўзгираси экан.

Энг ажабланили жойи шундаки, бу йилги ва ўтган йилги тавсияларда об-ҳаво шароитларига доир бир хил жумлалар бор. Демак, календарда сира ўзгармиш йўқ, жорий йил бултургидан, ундан олдингисидан сира фарқи қилмаган. Шундай экан, тавсиялар ҳам ўзгармайдилар! Бошин нега қотирмоқ керак?! Эски тавсияномалар янги қозғоға қўчирилаверилган. Бунақа «ақл» — яъни фикр, тафаккур турғунлиги кимга керак? Наҳотки, тавсия муаллифлари — олимларимиз, етакчи мутахассисларимизда йил шароитидан келиб чиққан ҳолда деҳқонларга айтадиган қимматли маслаҳатларни бўлмаса? Сийқаси чиққан маслаҳатлар эса деҳқонларимизга нисбатан ҳурматсизликдан бошқа нарсаси эмас. Ахир қайта қуриш, ошқоралик даврида қотиб қолган фикр, эски қарашларга эоримандлар йўқ.

Республика Агроевнат давлат комитети, Ўзбекистон ғаллачилик илмий тадқиқот институти деҳқонларимизга дақиқиюнсудан қолган гапларини эмас, балки шу йилги шароитларга мос маслаҳатларни инъом этмоқларига умид-вормиз.

Ҳусан Норбўтаев 20 йилдирки, Жиззах районидаги Жданов номли совхозда механизатор бўлиб ишламоқда. У — Меҳнат Қизил Байроқ, «Хурмат белгиси» орденлари соҳиби. Айни кунларда Ҳусан Норбўтаев 3-бригадада ғўза қатор ораларига ишлов беришда алоҳида намуна бўляпти. У кунига 6—7 гектар пайкални сифатли культивация қилаётир.

СУРАТДА: пешқадам механизатор Ҳусан Норбўтаев.

Ш. ТУРАЕВ фотоси.

Муаммо кўндаланг қўйилади

Ўтган йили областимизда 73 минг тонна, 1986 йилгидан анча кўп пахта туртинчи сортга сотилди. Ундан жами 21.828 тонна тола олинди. Ҳом ашёнинг чиқиши 25,8 процент ўрнига 30,2 процентини ташкил этди. Бунинг эвазига ҳужаликлар қўшимча 2,3 миллион сўм даромаднинг қўлга киритдилар. Пахта тозалаш корхоналарида? Уларнинг ҳам манфаатдорлиги ошди: юқоридида қайд этилган оқ олтиндан ишлаб чиқарилган тола таннархи 21,9 миллион сўмга, бу толанинг товар баҳоси эса 23,6 миллион сўмга тенг бўлдики, оқибатда 1,7 миллион сўм фойда кўрилди. Бошқача айтганда, туртинчи сорт пахтанинг ҳар тоннасинан олтин тола ўртача 81 сўм наф келтирди. Шу ўринда пландан ташқари толадан келадиган ялли фойданинг 80 проценти ҳужаликларга, қолгани завод ихтиёрига тақсимланишини эслатиб ўттиш керак.

Бу рақамларни нима учун тилиб оламизми? Шунинг учунки, матбуотда сурункасида бир неча йиллар буён туртинчи сорт пахта бўғи сизда қизгин баҳс давом этмоқда: у саноеатимиз учун керакми? Модомики, таннарх икки баробар ошиб ушовида туюшви қимматга тушаётган экан, уни йиғиб-териб олиш шартми? Наҳотки, ундан келаятган зарар ҳеч кимни тавшишляптирмас ва ҳоказо. Бунинг асосий сабаби шунки, муҳим масалалар юзаси ва бир томонлама ёндашляпти. Назаримда, туртинчи сорт пахта муаммосини объектив ҳал этишнинг вақти аллақачон келган. Шундай қилинганда халқ ҳужалиги, айниқса деҳқон фақат ютган бўлурди.

Маълумки, кўсак ўзининг биологик ҳусусиятига кўра уч ойда етилади. У иқлим

шароитига қараб турлича иссиқлик ва ёруғлик қабул қилади. Ҳосилнинг кеч ёки эрта етилиши, толаннинг сифатли бўлиши ана шу табиий омилларга кўп жиҳатдан боғлиқ. Қисқа муддатли вегетация даври барча кўндаланг бирдек етилишига имкон берадими. Натижада тола сифати ҳар хил бўлади. Июнь — июль ойларида пайдо бўлган кўсаклардан мақбул тола олинмади.

Пахтачилик тараққиёти тажрибаси шунини кўрсатдики, сифатли пахта олоҳида табиий шароит бўлишини талаб этади. Вегетация даврида табиий шароит қўлай бўлса, биринчи сортга кўп миқдорда оқ олтин сотилади. Об-ҳаво нуқуллай келса, паст сортлар салмоғи ошиб кетади. Лекин табиий қийинчиликлар баҳона бўла олмади. Эртанги ва сифатли пахта олиш аввало деҳқоннинг тадбиркорлиги, миришкорлиги ва меҳнатсеварлигига боғлиқ. Ахир, об-ҳаво нуқуллай келган йилларда ҳам июнь-июль ойларида ҳар тул ғўзада 30—50 та ҳосил ишонаси кўга таъинлади-ку.

Ўзанинг дастлабки ҳосил туғунчаларини сайлаб қолтириш, уни турли зараркунандалардан ва касалликлардан қўқим қилиш, ниҳонинг эркин ва барваж ўсишини таъминлаш, пироваридида юқори сифатли тола олиш масаласи ҳозир дунё пахтачилиги фани ва тажрибасининг диққат марказида турибди.

Яна асосий масалалар қайталик. Чиндан ҳам туртинчи сорт пахта зарарлими? Унинг реализация баҳоси ўртача таннархдан паст даражадалиги инобатта олтигудек бўлса, «ҳа» деб жавоб бериш мумкин. Бирок белгиланган калькуляцияга мувофиқ ҳом ашёнинг алоҳида сортлари бўйича таннархи унинг харид баҳосига мута-

носиб равишда тақсимланади. Шунга биноан туртинчи сорт пахтанинг харид нархи ғўзани парвартиш қилиш, ҳосилини теритиш, қуриштиш ва тайёрлов пунктига ташйишга кетган сарф-харажатлар суммасига тенг келади. Агар бу сума реализация баҳосидан оз бўлса, туртинчи сорт пахтани теритиш ўзини оқлайди.

Област агроэвнат комитети мутахассисларининг маълумотларига қараганда, ўтган йили Қўва районидида бир тонна туртинчи сорт пахтага ўртача 314,6 сўм сарфланган. Реализация баҳоси эса 370 сўм бўлган бир тонна туртинчи сорт пахтадан 300 килограмм тола, 75 килограмм ёғ, 300 килограмм ем, жами 800—1000 сўмлик маҳсулот олинмади. Агар уша тонна бунёд этилса, биринчидан, пировард маҳсулот ҳам бўлади, иккинчидан, қайта ишлаш саноеати ҳам ашё билан таъминланади, ниҳоят учинчидан, жамиятга миллий даромад келади. Ваз нечилса, ҳеч вақога эга бўлмайси, эрта етиштирилган олий сорт пахтани таннархи ҳам ошиб кетади.

Бу ерда яна бир муаммо бор. Табиат ийжиқликлари, офатлар, қайта экиш натижасида ҳужалик эртанги ва юқори сифатли ҳосил олишни таъминлай олмаса (хулди ўтган йилгидек), унда қандай бўлади?

Агар пахта тайёрлаш плани бажарилмаса, яъни гектар ҳисобига мўлжалдаги ҳосил олинмаса, ҳужалик Давлат страхованесидан ўтган беш йилликнинг ўртача реализация баҳоси ҳисобида, 60 процент миқдорда пул олади. Масалан, беш йилликнинг ўртача кўрсаткичи ҳар тонна пахта ҳисобида 386 сўмни ташкил этди, дейлик. Бу давлат харид нархида 250—300 сўмга тушад.

Лекин муаммо шу билан қаддам таркиб тоғпан ва СССР Конституциясида мустаҳкамланган мавжуд маъмурий-территориал бўлини мамлакатдаги барча миллат ва элатларни иқтисодий ҳамда социал ривожлантириш вазифаларини муваффақиятли ҳал қилиш имконини беради.

Урушдан кейинги даврда Қримда муҳим демографик ва социал ўзгаришлар рўй берди. Қрим аҳолиси 780 ҳал қилинсин, деб қаттиқ туриб олиб, ижобий тадбирлар амалга оширилишига бирон-бир тарзда халақит қилишга интиломоқлар. Бунда шу нарсаси эътиборга олинмаптики, мамлакатнинг бир неча ўн йиллар му-

ҳажмида бўлади. Унинг 20—40 проценти мукофот пули ҳисобига ўтади. Бир-бирига эид ҳолат, шундай эмасми? Ҳосилин кўл билан теридими ёки машина билан, буниси коллективнинг ўз ихтиёрида.

Энди туртинчи сорт пахта халқ ҳужалигига керакми, деган саволга жавоб қидириб кўрайлик. Албатта керак. Акс ҳолда газмола, мокич, мой ҳамда чорва емиши — чигит пўчоғидан қуруқ қолаямиз. Негаки, тўлов баҳоси 370 сўм бўлган бир тонна туртинчи сорт пахтадан 300 килограмм тола, 75 килограмм ёғ, 300 килограмм ем, жами 800—1000 сўмлик маҳсулот олинмади. Агар уша тонна бунёд этилса, биринчидан, пировард маҳсулот ҳам бўлади, иккинчидан, қайта ишлаш саноеати ҳам ашё билан таъминланади, ниҳоят учинчидан, жамиятга миллий даромад келади. Ваз нечилса, ҳеч вақога эга бўлмайси, эрта етиштирилган олий сорт пахтани таннархи ҳам ошиб кетади.

Бундан чиқадиган хулоса шунки, ҳозир «Туртинчи сорт пахтани теритиш халқ ҳужалиги учун зарурми?» деган муаммони ҳал этишдан кўра иқтисодий ҳужалик механизми ва нарх-наво системасини такомиллаштириш ҳақида қайғуриш муҳим. КПСС XXVII съезди ва партия Марказий Комитетининг июнь (1987 йил) пленуми қарорларида янги йилларда нарх-навоини қатъий изга солиш вазифаси белгиланб берилди. Уни ислоҳ қилиш ва рўёбга чиқариш пахтачиликка ҳам бевосита таъсир қилади. Агар пахтага харид баҳоси белгиланиши мақбул шаклларни жорий қилинса, харажатларни тўла қоплаш ва моддий манфаатдорлигини яхшилаш ҳисобига юқори сифатли тола етиштириш муаммолари ҳам ҳал этилган бўлур эди.

М. ИСМОИЛОВ, Фарғона области агроэвнат комитети раисининг биринчи ўринбосари.

ДАВЛАТ КОМИССИЯСИНING АХБОРОТИ

Қрим татар граждандарнинг муурожаотномаларида кўтарилган масалаларни кўриб чиқиш учун тузилган давлат комиссияси бажарилган ишлар тўғрисида хабардор қилади.

СССР Олий Совети Президиумида, жойлардаги партия ва давлат органиларида қрим татарларнинг вакиллари билан кўпдан-кўп учрашува ҳамда суҳбатлар бўлиб ўтди. Давлат комиссиясининг раиси А. А. Громико шу миллатга мансуб кишиларнинг катта группасини қабул қилди. СССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Со-

ветининг масъул ходимлари қрим татарлар гуҷ яшайдиган жойларга бир неча марта бориб келдилар. Қрим татарлардан иборат кўмаклашувчи группалари, республика ҳамда область партия ва совет органиларининг раҳбарлари комиссиянинг ишига доимо жалб этиб туридилар. Комиссия олинаётган илтимослар, шикоятлар ва тақлифларни эътибор билан кўриб чиқмоқда. Қрим татарларнинг ҳуқуқларини бирон-бир даражада камситган барча чеклашлар тегишли органиларнинг қарорлари билан олиб ташланди ҳамда улар

нинг бошқа совет граждандари билан, шу жумладан истикомат жойини ташлаш, меҳнат ва таълим масалаларида тўла тенг ҳуқуқлиги гарантйиланди. 1987 йилнинг ўрталаридан буён Қримда 2,5 мингга яқин қрим татар пропискидан ўтди ва ишга жойланди. Ишга жойлаштириш имкониятларини кенгайтириш учун совхозлар ва бошқа ҳужалик ташкилотлари барпо этилмоқда. Уларга қишлоқ ҳужалик машиналари ва механизмлари, уй-жой комплекслари ҳамда қурилиш учун материаллар акратиб берилмоқда.

Қрим татарларга мансуб

граждандарнинг социал-маданий эҳтиёжларини янада тўлиқроқ қондириб чоралари кўрилди. Миллий маданиятни ривожлантириш учун қўшимча шарт-шароитлар яратилди. Ўзбекистон, Краснодар ўлкаси, Қрим области ҳамда бошқа районлардаги мактабларда она тилини ўргатиш имкониятлари кенгайтирилди. Миллий тилдаги газеталарнинг ҳажми ва тартиблари, радиовидеотиришлар ҳамда телевидение кўрсатувлари соати оширилди.

Комиссия қрим татарлар, барча совет кишилари тушу-

ниб кўтиб олган мўлжалдаги чора-тадбирлар бажарилишини қатъий назорат қилиб, шу йўналишдаги ишларни давом эттирмоқда.

Шу миллатга мансуб кишиларнинг катта қўшчилиги халқ ҳужалигининг барча тармоқларида осийишта ва виждондан меҳнат қилмоқда. Айни вақтда қрим татар граждандарининг айрим группалари биринчи навбатда Қрим автономиясини ташкил этиш тўғрисидаги масала ҳал қилинсин, деб қаттиқ туриб олиб, ижобий тадбирлар амалга оширилишига бирон-бир тарзда халақит қилишга интиломоқлар. Бунда шу нарсаси эътиборга олинмаптики, мамлакатнинг бир неча ўн йиллар му-

қаддам таркиб тоғпан ва СССР Конституциясида мустаҳкамланган мавжуд маъмурий-территориал бўлини мамлакатдаги барча миллат ва элатларни иқтисодий ҳамда социал ривожлантириш вазифаларини муваффақиятли ҳал қилиш имконини беради.

Урушдан кейинги даврда Қримда муҳим демографик ва социал ўзгаришлар рўй берди. Қрим аҳолиси 780 ҳал қилинсин, деб қаттиқ туриб олиб, ижобий тадбирлар амалга оширилишига бирон-бир тарзда халақит қилишга интиломоқлар. Бунда шу нарсаси эътиборга олинмаптики, мамлакатнинг бир неча ўн йиллар му-

Бутунитифок XIX партия конференцияси олдидан

Сўнгги беш йилликларда республика деҳқончилигида эриш-
илган қадимий муваффақиятлар ҳам, салбий ҳолатлар
учун жазолар ҳам асосан ҳўжалик раҳбарлари, райком сек-
ретарлари, ижроком ва РАПО раислари чегига тушди. Агар
мағаниларда озми-овқат маҳсулотлари ўзини қолса, истеъ-
моличлар ўйламай-етмай: «Улар у ёқда ўғирлашмоқда, қал-
лоблик қилишмоқда», дейдилар. Ҳўжаликлар, районлар қиш-
лоқ ҳўжалик маҳсулотлари сотиш планларини уйдаялай олма-
дилар, раҳбар айбдор: нисдан бўшат, ўринини алмаштир...

Шу тартиб қишлоқ ҳўжалиги ишлаб чиқариш технологияси
закирдаги асосий бўлиб — РАПО раис ёмонотлиқ бўлиб
қолди. Район агроноат бирлашмалари ташкил этилаёт-
ганда унга қанча умид боғланган ҳаммаёнинг эсида. Мақсад
оқинча эди: райондаги тарқок кўчаларни — қишлоқ ҳўжа-
лиги ишлаб чиқариш бошқармаси, селхозтехника, селхоз-
мий, бўрдоқчилик бирлашмаларини ягона қўлга туғиш.

Бир сўз билан айтганда: «Б. техника, доринор, қўйинги,
нимма керак бўлса барини олишда, билим маҳкам бошлаб,
нимма қодир қилингангизки, маҳоратингизни қўрсатингиз! Бир-
қутулгангизки бўлмади — РАПО маҳкамизни аввалгига
қийинчилик билан шайлашди. Кейинчилик янги маҳкамизни
турғуниш даврида пайдо бўлган бўйруқбозлик, наскадтўй-
лик, қозғовозлик ва бошқаларга ўралашиб қолган маълум
бўлди.

Сўнгги йилларда республика қишлоқ ҳўжалигининг қўйиб
қолинганда қўлгана бўйлар айбдор. Жумладан, ўрта бўйи

ҳам истисно эмас. Уларнинг бири ўз манфаатини қўлаб
партиявий вилдон қўнуларини оёқ ости қилиб, иккинчиси
юксак лавозимдаги раҳбарлар таъиниқига дош беролмади,
учинчиси эса кута-кута бир четга оғиб кетди.

Бироқ тўртинчи ҳам бор! Булар бўйлимаганлар, энг бар-
дошлилар. Булар ўз принципларини сақлаб қолганлар ва
нишни юргизганлар. Булар партия билан бирлиқда ҳақ бў-
либ чиққанлар!

Яқинда КПСС Марказий Комитетда бўлиб ўтган ижара
пудрати масалаларига бағишланган кенгашида ҳам ҳўжалик-
лар, районлар, мева-сабзавот билан савдо қилувчи қорхона-
ларда тулланган тажрибаларни оммалаштириш зарурлиги
алоҳида таъкидланган беки эмас. Зеро, ҳозир «ҳўжалик ҳи-
соби», «онла пудрати», «ижара пудрати», «ўз харажатлари-
ни ўзи қоплаш ва ўзини ўзи пул билан таъминлаш», деб ата-
лувчи янгиликларнинг тақдирини оёқ ости қилиш республика ми-
ёсидаги «саркарда»лар изида эмас. Бу иқтисодий тушуна-
лар ҳўжаликларда, маҳнат коллективларининг ўзида пайдо
бўлаяпти, янги иқтисодий муносабатларни юзага келтирмоқда.
Уша кенгашида таъкидлангандек, у ўзининг гаройиб ҳаёт-
лиги билан эскича фикрлаш қоллиларини синдириб ташла-
япти. Ич-ичиндан, таг-тубидан дарз кеткизаяпти. Юқоридан
пастга тик ўзаро муносабатлар бўйича юзага келган иқтисод-
ий асосларни бузиб ташлаяпти.

чи 3. Хўсинидинов учун овоз
берди.

Биз юқоридан бош директор
ҳали беш, РАПОга ҳам нисба-
тан қисқа муддат раҳбарлиги
қилинган таъкидланган. Бир-
орайонда ҳақ бўлди ва
ўрта тонадонини қўйишга қўй-
дириш. Гарчи 15—20 қақирин-
дан келишган бўлса-да, биз
уларни ахши кутиб олдиқ.
иморат куриш учун ер эки-
ратдик, бинокорлик материал-
лари билан таъминладик. По-
сёлкага водопровод, газ кел-
тирдик. Одамлар муқим ўр-
нашиб қолдилар, ахши ишла-
моқдалар.

КПСС Марказий Комитетда
бўлиб ўтган ижара пудрати
масалаларига бағишланган
кенгашида деҳқон оқлисини си-
ғир бекдаки деб жуда тўғри
таъкидланди. Бизда эса чо-
вачилик зарар келтирадиган
соҳага айланган қолган. 3. Хў-
синидинов масалаларига кўра
бир тармоқ билан иккинчи шў-
гулланга бошладик. Асосий
этиборни озуқа тайёрлаш ва
чорвадорларнинг баракани иш-
лаш, ахши дам олиш учун
шароит яратишга қаратдик.

Кўп ўтмай буларнинг бар-
самара берди — ўтган йили
савхоз тарихида биринчи мар-
та чорвачилиқдан фойда оли-
нишга эришилди. Оз эмас
— 638 минг сўм. Ҳар сўгир-
дан 3.380 килограммдан сўт
соғилди. Бу эса пландагидан
1.150 килограмм кўп.

Еки қизил қарамини олайлик.
Агар бош директоримиз қат-
тиқ тўғри ўз фикрини ўтказма-
ганда эди, бу йилги мўмай
даромад тушмишга ҳам кир-
масди. Ҳали нотаниш, заиф
экинчи ҳеч қим ҳўшламади.
Оддий қарамини маълум кўр-
длам. Вақоланим, ҳар кило-
грамм қизил қарамини олди
бир ярим сўм, орти бир сўм-
га турди. Уни шаҳарликлар
жон-жон деб харид қилиш-
да, ҳеч қачон пештахтада
қилиб кетмади. Оддий қарам
эса 48 тийиндан то 25 тийин-
га сотилди. Қизил қарамини
ҳосилдорлиги паст бўлса-да,
даромади кўп. Сабаботкорлар
энди бунини тушунадилар.

Мана энди бизда фирма
ташкил этилди. Илгари қандай
бўларди! Турлар бўйича
тонналарини топширдикми,

Бир донга туҳумининг танна-
рини 50 тийинга чиқарган раҳ-
барларини ҳам кўрганамиз. Ана
шу ишни шавхон Хўсиниди-
новга топширдик. У одамларда
ҳўжаликларро паррандачи-
лик комплексини куриш ишти-
рини алағалатди. Сўнгга уни
бунёд этишди ва ишни саноат
асосига қўйишди. Ҳар туҳум-
нинг таннарини ҳозирдаги туҳ-
қиз тийинга тушди. Иштаха
деструхон ўстида очилган де-
ганлариди, ҳозир комплекс-
нинг иккинчи навбатини ку-
риш бошлаб юборилди. Бу
маҳсулот ҳажминини қўлайтири-
шга қолмай, қўл маҳнати қис-
қариш ҳисобига таннарини
ҳам арзонлаштирди.

Биз мисол бош директорнинг
ишбилармонлиги фазилатлари-
дан бирини ифодаладик. Бун-
га қўшимча, унинг принципи-
аллигини ҳам айтиш ўринли.
Мендан юқоридикилар сўра-
шадик: нега помидор экинчи
қўйиб юборилганларга ҳамма
экиб бўлди, сизлар эса пайсал-
га сояласизлар! Жавобини
Хўсинидиновдан сўрайман. У
шундай дейди:

— Ишни ишониб топшир-
ганимиз, марҳамат энди таъ-
йик кўрсатманг. Биз маъ-
лумот учун эмас, шаҳарлик-
ларни таъминлаш мақсадида
помидор экамиз. Ахир ҳам-
масини бир йўла эхаск, хо-
слини бир йўла йиғиштириб
олишга тўғри келади-ку. Кейин
нимма бўлади! Томорқачиларга
мурожаат этилмади! Йўқ, биз
помидорини табақалаб экамиз.

Раҳбарининг обрўси ҳақида.
Ешликни туғайли мўтабар, бар-
чага танили раисларнинг таъ-
йикига бердош беролмаслиги,
уларнинг қизигидан чиқмасли-
ги мумкин эди. Бироқ у ўша-
ларни ҳам қўлга ола билди,
ўмуш учун ҳаммасини қо-
вуштирди. Андиқроқ, уларни
ишонтирди. Қисқаси у дилқаш-
лик билан талабчанлигини ўй-
гунаштириш фазилатига эга.
Бу ҳаммага насиб қилвер-
майдик.

Сайдулла СУННОВАТ, «Ле-
нинград» совхоз директори:

— Ҳойнаҳой фирмага қа-
рашлар бача ҳўжаликларнинг
раҳбарлари биргалашганда ҳам
Зухриддин Хўсинидиновга
меналик ташвиш келтириш
олмас керак. Ҳўжалигимиз
бундан йиғирма йил илгари
қараб ётган адида ташкил
этилган. Ҳеч қим бу ерда до-
ний яшашин истамас, дериш
ҳар йили раҳбарлар алмашиб
турарди. Район раҳбарлари,
айниқса Хўсинидинов ёрда-
мин амади. Ҳар моддий қўмак
ҳақидамас, чўнин бу ҳамма-
ларнинг қўлидан келади. Бунда
масалага жиддийроқ қараш по-
зим. Айтаялик, бизда ишчи ку-

бу мисол бош директорнинг
ишбилармонлиги фазилатлари-
дан бирини ифодаладик. Бун-
га қўшимча, унинг принципи-
аллигини ҳам айтиш ўринли.
Мендан юқоридикилар сўра-
шадик: нега помидор экинчи
қўйиб юборилганларга ҳамма
экиб бўлди, сизлар эса пайсал-
га сояласизлар! Жавобини
Хўсинидиновдан сўрайман. У
шундай дейди:

— Ишни ишониб топшир-
ганимиз, марҳамат энди таъ-
йик кўрсатманг. Биз маъ-
лумот учун эмас, шаҳарлик-
ларни таъминлаш мақсадида
помидор экамиз. Ахир ҳам-
масини бир йўла эхаск, хо-
слини бир йўла йиғиштириб
олишга тўғри келади-ку. Кейин
нимма бўлади! Томорқачиларга
мурожаат этилмади! Йўқ, биз
помидорини табақалаб экамиз.

Раҳбарининг обрўси ҳақида.
Ешликни туғайли мўтабар, бар-
чага танили раисларнинг таъ-
йикига бердош беролмаслиги,
уларнинг қизигидан чиқмасли-
ги мумкин эди. Бироқ у ўша-
ларни ҳам қўлга ола билди,
ўмуш учун ҳаммасини қо-
вуштирди. Андиқроқ, уларни
ишонтирди. Қисқаси у дилқаш-
лик билан талабчанлигини ўй-
гунаштириш фазилатига эга.
Бу ҳаммага насиб қилвер-
майдик.

Сайдулла СУННОВАТ, «Ле-
нинград» совхоз директори:

— Ҳойнаҳой фирмага қа-
рашлар бача ҳўжаликларнинг
раҳбарлари биргалашганда ҳам
Зухриддин Хўсинидиновга
меналик ташвиш келтириш
олмас керак. Ҳўжалигимиз
бундан йиғирма йил илгари
қараб ётган адида ташкил
этилган. Ҳеч қим бу ерда до-
ний яшашин истамас, дериш
ҳар йили раҳбарлар алмашиб
турарди. Район раҳбарлари,
айниқса Хўсинидинов ёрда-
мин амади. Ҳар моддий қўмак
ҳақидамас, чўнин бу ҳамма-
ларнинг қўлидан келади. Бунда
масалага жиддийроқ қараш по-
зим. Айтаялик, бизда ишчи ку-

ИЗОХ: фирма бош директори
лавозимига уч номзад кўр-
тилди. Мухоммад чоғдаёв
улардан бири ўз номзодини
чиқарди. Район агроноат
комплексидан барча ҳўжалик
ва қорхоналарнинг раҳбарлари
бирлаштирган агрофирма
Советининг 21 аъзосидан 17 та

чи етишмайдик, қўшниларида
эса қорғидан ортқича. Зух-
риддин Хўсинидиновнинг тушу-
нириш ишлари олиб борди ва
райондаги ҳар ҳўжалиқдан
ўрта тонадонини қўйишга қўй-
дириш. Гарчи 15—20 қақирин-
дан келишган бўлса-да, биз
уларни ахши кутиб олдиқ.
иморат куриш учун ер эки-
ратдик, бинокорлик материал-
лари билан таъминладик. По-
сёлкага водопровод, газ кел-
тирдик. Одамлар муқим ўр-
нашиб қолдилар, ахши ишла-
моқдалар.

КПСС Марказий Комитетда
бўлиб ўтган ижара пудрати
масалаларига бағишланган
кенгашида деҳқон оқлисини си-
ғир бекдаки деб жуда тўғри
таъкидланди. Бизда эса чо-
вачилик зарар келтирадиган
соҳага айланган қолган. 3. Хў-
синидинов масалаларига кўра
бир тармоқ билан иккинчи шў-
гулланга бошладик. Асосий
этиборни озуқа тайёрлаш ва
чорвадорларнинг баракани иш-
лаш, ахши дам олиш учун
шароит яратишга қаратдик.

Кўп ўтмай буларнинг бар-
самара берди — ўтган йили
савхоз тарихида биринчи мар-
та чорвачилиқдан фойда оли-
нишга эришилди. Оз эмас
— 638 минг сўм. Ҳар сўгир-
дан 3.380 килограммдан сўт
соғилди. Бу эса пландагидан
1.150 килограмм кўп.

Еки қизил қарамини олайлик.
Агар бош директоримиз қат-
тиқ тўғри ўз фикрини ўтказма-
ганда эди, бу йилги мўмай
даромад тушмишга ҳам кир-
масди. Ҳали нотаниш, заиф
экинчи ҳеч қим ҳўшламади.
Оддий қарамини маълум кўр-
длам. Вақоланим, ҳар кило-
грамм қизил қарамини олди
бир ярим сўм, орти бир сўм-
га турди. Уни шаҳарликлар
жон-жон деб харид қилиш-
да, ҳеч қачон пештахтада
қилиб кетмади. Оддий қарам
эса 48 тийиндан то 25 тийин-
га сотилди. Қизил қарамини
ҳосилдорлиги паст бўлса-да,
даромади кўп. Сабаботкорлар
энди бунини тушунадилар.

Мана энди бизда фирма
ташкил этилди. Илгари қандай
бўларди! Турлар бўйича
тонналарини топширдикми,

Биз мисол бош директорнинг
ишбилармонлиги фазилатлари-
дан бирини ифодаладик. Бун-
га қўшимча, унинг принципи-
аллигини ҳам айтиш ўринли.
Мендан юқоридикилар сўра-
шадик: нега помидор экинчи
қўйиб юборилганларга ҳамма
экиб бўлди, сизлар эса пайсал-
га сояласизлар! Жавобини
Хўсинидиновдан сўрайман. У
шундай дейди:

— Ишни ишониб топшир-
ганимиз, марҳамат энди таъ-
йик кўрсатманг. Биз маъ-
лумот учун эмас, шаҳарлик-
ларни таъминлаш мақсадида
помидор экамиз. Ахир ҳам-
масини бир йўла эхаск, хо-
слини бир йўла йиғиштириб
олишга тўғри келади-ку. Кейин
нимма бўлади! Томорқачиларга
мурожаат этилмади! Йўқ, биз
помидорини табақалаб экамиз.

Раҳбарининг обрўси ҳақида.
Ешликни туғайли мўтабар, бар-
чага танили раисларнинг таъ-
йикига бердош беролмаслиги,
уларнинг қизигидан чиқмасли-
ги мумкин эди. Бироқ у ўша-
ларни ҳам қўлга ола билди,
ўмуш учун ҳаммасини қо-
вуштирди. Андиқроқ, уларни
ишонтирди. Қисқаси у дилқаш-
лик билан талабчанлигини ўй-
гунаштириш фазилатига эга.
Бу ҳаммага насиб қилвер-
майдик.

Сайдулла СУННОВАТ, «Ле-
нинград» совхоз директори:

— Ҳойнаҳой фирмага қа-
рашлар бача ҳўжаликларнинг
раҳбарлари биргалашганда ҳам
Зухриддин Хўсинидиновга
меналик ташвиш келтириш
олмас керак. Ҳўжалигимиз
бундан йиғирма йил илгари
қараб ётган адида ташкил
этилган. Ҳеч қим бу ерда до-
ний яшашин истамас, дериш
ҳар йили раҳбарлар алмашиб
турарди. Район раҳбарлари,
айниқса Хўсинидинов ёрда-
мин амади. Ҳар моддий қўмак
ҳақидамас, чўнин бу ҳамма-
ларнинг қўлидан келади. Бунда
масалага жиддийроқ қараш по-
зим. Айтаялик, бизда ишчи ку-

бу мисол бош директорнинг
ишбилармонлиги фазилатлари-
дан бирини ифодаладик. Бун-
га қўшимча, унинг принципи-
аллигини ҳам айтиш ўринли.
Мендан юқоридикилар сўра-
шадик: нега помидор экинчи
қўйиб юборилганларга ҳамма
экиб бўлди, сизлар эса пайсал-
га сояласизлар! Жавобини
Хўсинидиновдан сўрайман. У
шундай дейди:

— Ишни ишониб топшир-
ганимиз, марҳамат энди таъ-
йик кўрсатманг. Биз маъ-
лумот учун эмас, шаҳарлик-
ларни таъминлаш мақсадида
помидор экамиз. Ахир ҳам-
масини бир йўла эхаск, хо-
слини бир йўла йиғиштириб
олишга тўғри келади-ку. Кейин
нимма бўлади! Томорқачиларга
мурожаат этилмади! Йўқ, биз
помидорини табақалаб экамиз.

Раҳбарининг обрўси ҳақида.
Ешликни туғайли мўтабар, бар-
чага танили раисларнинг таъ-
йикига бердош беролмаслиги,
уларнинг қизигидан чиқмасли-
ги мумкин эди. Бироқ у ўша-
ларни ҳам қўлга ола билди,
ўмуш учун ҳаммасини қо-
вуштирди. Андиқроқ, уларни
ишонтирди. Қисқаси у дилқаш-
лик билан талабчанлигини ўй-
гунаштириш фазилатига эга.
Бу ҳаммага насиб қилвер-
майдик.

Сайдулла СУННОВАТ, «Ле-
нинград» совхоз директори:

— Ҳойнаҳой фирмага қа-
рашлар бача ҳўжаликларнинг
раҳбарлари биргалашганда ҳам
Зухриддин Хўсинидиновга
меналик ташвиш келтириш
олмас керак. Ҳўжалигимиз
бундан йиғирма йил илгари
қараб ётган адида ташкил
этилган. Ҳеч қим бу ерда до-
ний яшашин истамас, дериш
ҳар йили раҳбарлар алмашиб
турарди. Район раҳбарлари,
айниқса Хўсинидинов ёрда-
мин амади. Ҳар моддий қўмак
ҳақидамас, чўнин бу ҳамма-
ларнинг қўлидан келади. Бунда
масалага жиддийроқ қараш по-
зим. Айтаялик, бизда ишчи ку-

БУГУН ВА ЭРТА

— Эсингиздами, РАПОни
қўлсиз-оёқсиз қилиб қўйди-
ган учта омиш ҳақида сўз
юртган эдик, — дейди Зух-
риддин Хўсинидинович. —
Мана, қайта куриш даврида
партиямиз тулланган тажри-
балар асосида иқтисодий
муносабатларни ривожлан-
тириш соҳасида туз ўзга-
ртириш қилиди. Меҳнатни
ташкил этишнинг пудрат ва
ҳўжалик ҳисоби шакллари
хайратомуз натижалар берди.
Зеро, гап рақамларда эмас,
ишда, маҳсулот ишлаб чи-
қаришдадир.

Ҳа, КПСС Марказий Ко-
митетда пудратни коллек-
тивларнинг ҳодимлари, агро-
комбинатлар, агрофирмалар,
илмий ишлаб чиқариш сис-
темалари, ҳўжаликларнинг
раҳбарлари, район партия
комитетларининг секретарла-
ри, совет ҳодимлари билан
бўлган учрашувда озиқ-ов-
қат маъмуричилигига олиб
борадиган энг қисқа йўл
ижара пудрати эканлиги таъ-
кидланди.

Агар республикамиз қиш-
лоқ ҳўжалигига назар таш-
лайдиган бўлсак, ўзаро муно-
сабатларнинг бундай шаклла-
ри сабаботчилик бог-узум-
чилик ҳўжаликлари фазилати-
га дарҳол сингиб кетган
ниҳат сезамиз. Масалан,
сабаботчиликда монокульту-
рага ўрин йўқ. Экин тур-
ларининг тез-тез ўзгариб ту-
риши, майдонларнинг қички-
лиги, мавсумий ишларнинг
ранг-баранглиги, қолхозчи-
ларнинг оила аъзолари ҳам
далага қичқиниш тақозо эта-
ди. Шундай қисталган пайтлар
бўлиб қоладик, масалан
кўчат экиш пайтида оила-
даги ҳамма — каттаю кичик
далага қичқиди. Агар саба-
воткор билан пахтакор оила-
сини таққослайдиган бўлсак,
биринчисининг фарзандлари
далада кўпроқ ишлайди. Да-
дил айтиш мумкинки, саба-
воткорлар оила пудратига
ўтиш учун амалий ва маъ-
навий жиҳатдан тайёр бўлиб-
гина қолмасдан қандайдир
даражада уни ўз фаолият-
ларида пинҳона қўллаб
қилишган.

— Энг муҳими, энди агро-
фирма қудратли қурилиш
ташйилотида эга бўлди. Унинг
кучини аввало қайққа йўнал-
тирамиз? Омбор ва муҳона-
лар қурилишига. «Тошкент»
совхозида минг тонна саба-
вот сақланадиган омборни
ишга туширамиз. Шу ерда
шунча ҳажмли муҳона ҳам
қурилади. Яқин йиллар
ичида тошкентликларга йил
бўйи мева ва узум етказиб
беришга қодир бўлган омбор

Яна бир масала. Фирма
ўз маҳсулотининг қирқис-
ми республикадан ташқари-
га сотиш имкониятига ҳам
эга. Масалан, Қозғистонга
ҳар килограмм бир сўмдан
редисна етказиб бердик.
Бироқ улар пул ўрнига пи-
чан беришди, чорвадорлари-
мига у жуда ҳам зарур.
Еки бошқа мисол: Навоий

— Энг муҳими, энди агро-
фирма қудратли қурилиш
ташйилотида эга бўлди. Унинг
кучини аввало қайққа йўнал-
тирамиз? Омбор ва муҳона-
лар қурилишига. «Тошкент»
совхозида минг тонна саба-
вот сақланадиган омборни
ишга туширамиз. Шу ерда
шунча ҳажмли муҳона ҳам
қурилади. Яқин йиллар
ичида тошкентликларга йил
бўйи мева ва узум етказиб
беришга қодир бўлган омбор

Яна бир масала. Фирма
ўз маҳсулотининг қирқис-
ми республикадан ташқари-
га сотиш имкониятига ҳам
эга. Масалан, Қозғистонга
ҳар килограмм бир сўмдан
редисна етказиб бердик.
Бироқ улар пул ўрнига пи-
чан беришди, чорвадорлари-
мига у жуда ҳам зарур.
Еки бошқа мисол: Навоий

— Энг муҳими, энди агро-
фирма қудратли қурилиш
ташйилотида эга бўлди. Унинг
кучини аввало қайққа йўнал-
тирамиз? Омбор ва муҳона-
лар қурилишига. «Тошкент»
совхозида минг тонна саба-
вот сақланадиган омборни
ишга туширамиз. Шу ерда
шунча ҳажмли муҳона ҳам
қурилади. Яқин йиллар
ичида тошкентликларга йил
бўйи мева ва узум етказиб
беришга қодир бўлган омбор

Яна бир масала. Фирма
ўз маҳсулотининг қирқис-
ми республикадан ташқари-
га сотиш имкониятига ҳам
эга. Масалан, Қозғистонга
ҳар килограмм бир сўмдан
редисна етказиб бердик.
Бироқ улар пул ўрнига пи-
чан беришди, чорвадорлари-
мига у жуда ҳам зарур.
Еки бошқа мисол: Навоий

— Энг муҳими, энди агро-
фирма қудратли қурилиш
ташйилотида эга бўлди. Унинг
кучини аввало қайққа йўнал-
тирамиз? Омбор ва муҳона-
лар қурилишига. «Тошкент»
совхозида минг тонна саба-
вот сақланадиган омборни
ишга туширамиз. Шу ерда
шунча ҳажмли муҳона ҳам
қурилади. Яқин йиллар
ичида тошкентликларга йил
бўйи мева ва узум етказиб
беришга қодир бўлган омбор

Яна бир масала. Фирма
ўз маҳсулотининг қирқис-
ми республикадан ташқари-
га сотиш имкониятига ҳам
эга. Масалан, Қозғистонга
ҳар килограмм бир сўмдан
редисна етказиб бердик.
Бироқ улар пул ўрнига пи-
чан беришди, чорвадорлари-
мига у жуда ҳам зарур.
Еки бошқа мисол: Навоий

— Энг муҳими, энди агро-
фирма қудратли қурилиш
ташйилотида эга бўлди. Унинг
кучини аввало қайққа йўнал-
тирамиз? Омбор ва муҳона-
лар қурилишига. «Тошкент»
совхозида минг тонна саба-
вот сақланадиган омборни
ишга туширамиз. Шу ерда
шунча ҳажмли муҳона ҳам
қурилади. Яқин йиллар
ичида тошкентликларга йил
бўйи мева ва узум етказиб
беришга қодир бўлган омбор

Яна бир масала. Фирма
ўз маҳсулотининг қирқис-
ми республикадан ташқари-
га сотиш имкониятига ҳам
эга. Масалан, Қозғистонга
ҳар килограмм бир сўмдан
редисна етказиб бердик.
Бироқ улар пул ўрнига пи-
чан беришди, чорвадорлари-
мига у жуда ҳам зарур.
Еки бошқа мисол: Навоий

— Энг муҳими, энди агро-
фирма қудратли қурилиш
ташйилотида эга бўлди. Унинг
кучини аввало қайққа йўнал-
тирамиз? Омбор ва муҳона-
лар қурилишига. «Тошкент»
совхозида минг тонна саба-
вот сақланадиган омборни
ишга туширамиз. Шу ерда
шунча ҳажмли муҳона ҳам
қурилади. Яқин йиллар
ичида тошкентликларга йил
бўйи мева ва узум етказиб
беришга қодир бўлган омбор

ТАРЖИМАИ ҲОЛ

Зухриддин Хўсинидинов,
КПСС аъзоси, 1949 йил Тош-
кент районидagi Ленин номи
қолхозда туғилган. Сақини йил-
лик мактабни битиргандан
сўнг ҳунар-техника билим юр-
тида таҳсил олиб, 4 рақариди
дуратор-мебелчи бўлди. Бироқ
сабаботчилик бригадасига, ота-
си ёнига ишга борди. Оила-
нинг ота нақиб деҳқончилиги.
Тошкент ҳақ ҳўжалиги инсти-
тутини битирган, 1971 йил-
дан бошлаб Ленин номи қол-
хозда турт йил бухгалтер бў-

либ ишлади. Кейин район
қишлоқ ҳўжалиги ишлаб чиқ-
ариш бошқармаси

НАМАНГАННИНГ
БИР КУНИАҲОЛИ
МАМНУН

Норин районидagi ту-
да қишлоғи йилдан-йил-
га чирой очиб, ободон-
лашиб бормоқда. Янги
маданий-маиший муасс-
салар бунёд этилмоқда.
Сартовхона, радио-
телевизор ва пойфазал
ремонт қилиш устакона-
лари ишлаб турибди.

А. КУТБИДИНОВ.

ЯНА БИР
ҚУЛАЙЛИК

Тепакўрғон қишлоғи
аҳолиси (Наманган рай-
они) табиий газдан
фойдалана бошлади.
«Союзгаз»нинг Нама-
нгандagi механизация-
лашган 2-қўйма колон-
насига қарашли Т. Ак-
баров ва М. Қаландаров
бошчилигидаги бунёд-
корлар 30 минг сўмлик-
дан зиёд иш бажариш-
ди. Натикада 3,5 кило-
метр узунлигидаги газ
қувурлари мўддатидан
илгари ётиқлиди. Шун-
дай қилиб, районда та-
биий газ қувурлари 76
километрге етди.

Свердлов номи қол-
хозининг «Янги ҳаёт»
участкисидан ва Энгельс
номи қолхозда бу иш
йил охиригача тугалла-
нади.

К. АЛИЕВ.

МАҲОРАТ
ҚУРИГИ

Область илгор сгир
соғарларнинг «Ким кўп,
сифатли ва тез со-
ғиб олади» шiori ос-
тида бўлиб ўтган на-
батдаги маҳорат кўр-
ғида Учқўрғон районидagi
Ленин номи қолхоз
азоси Г. Мадалинова
ғолиб бўлди. Иккинчи ва
учинчи ўринлар эса
Наманган районидagi
«Ленинград», Чуст рай-
онидagi Энгельс номи
қолхозларнинг оператор-
лари М. Халипова билан
Э. Қўлдосова берилди.

Ғолиблар пул муко-
фотлари, область агро-
саноат комитетининг
фатхлари, БРКСМ Марказий Коми-
тетининг ишончлари билан
тақдирландилар.

С. ТУРҒУНОВ.

АВЛОДЛАР
УЧРАШУВИ

Ешларнинг уруш ва
меҳнат ветеранлари билан
урашувларини тез-
тез ўтказиб туриш улар-
ни ватанпарварлик руҳи-
да тарбиялашда муҳим
роль ўйнайди. Яқинда
Уйчи районидagi 16-ўр-
та мактабда уюштирил-
ган кеча шу ҳақда билан
унинг иштирокчилари-
да катта таассурот
қолдирди. Билим даргоҳи
қўлидаги бу ерда таъ-
шир булган гражд-
лар ва Улуғ Ватан
урушининг қатнашчилари
Мусо Нурматов,
Дмитрий Шубин, Михаил
Надиршиннинг комму-
нистик ва интернационал
тарбияга бўйсилган
қизиларчи қўлиларини
мароқ билан тингладилар.

Ветеранлар уршуву
сўнгидagi ўқувчиларга ота-
лар бошлаган улуғ ишга
салоқатли қилдилар бўлиб
етишларини ишонч
билдирдилар.

Ф. САИДОВ.

Мамаклатимиз пойтахтининг
сўли ва гавжум Волгоград
проспектида жойлашган Са-
марқанд область матбуот жа-
миятлари союзига қарашли
«Зарафшон» фирма магазини-
нинг иш бошлаганига кўп бўл-
гани йўқ. Аммо янги савдо
даргоҳи қисқа вақт ичиди
москвичлар эътиборини тор-
ти. Бу ерда сотилаётган
турли маҳсулот ва буюмлар
ҳаммага манзур бўлмоқда.

СУРАТЛАРДА: 1. Магазин
хотимлари Ҳайдар Узоқов ва
Иброҳим Мамааражабов. 2.
Катта сотувчи Светлана Гу-
сєва. 3. Магазин ҳузурдаги
чойхонада.

В. ЗАПОРЖЕНКО ва
А. ШЧЕМЛЯЕВ фотолари.СПОРТ
АНБОРТИ

ОҚ ЙҮЛ

Эртега Германия Фе-
дератив Республикаси ста-
дионларида Европа ол-
тинчи чемпионати (футбол)
байроғи кўтарилади. Қи-
таининг энг кучли командалари
иштирок этадиган бу йирик
мусобақани кўп сонли иш-
ки-боллар савбизлик билан ку-
таятилар. Шуниси қувонч-
лики, мамлакатимиз футбол-
чилари ҳам финалчилар қато-
ридан ўрин олдилар. Яқинда
улар ГФРга жўнаб кетишди.

Қиёта биринчилигида совет
терми командаси шарафли
кимлар қўлига қилинади
СССР Футбол федерацияси
тасдиқлаган рўйхатга 20 ўйин-
чи кирган. Киниз динамочил-
лари улар орасида кўпчиликин
ташкил этишди. Мамакур клуби
нинг ўн бир аъзоси терма
командага қабул қилинган. Улар-
дан ташқари Тбилис ва Минск
нинг «Спартак», «Динамо», Мос-
квининг «Спартак», «Вильнюс»
«Жалгирис», Ленинграднинг
«Зенит», Днепродзержинскнинг
«Днепр» командаларидан ҳам
бир неча ўйинчи мамлакатимиз
терма командаси тас-
вида майдонга тушади.

Шу кунларда Франциянинг
Тулон шаҳрида анъанавий
халқаро мусобақа ўтатилади.
Унда қатнашадиган СССР эш-
лар терма командаси илк уч-
рашувни мароқлики тенг-
дошлари билан ўтказиб, 2:0
хисобида ғалаба қозонади. Тў-
плари боқулки Қосимов ки-
ритди.
ПЕШҚАДАМЛАР
БАҲСИ

Мамлакат чемпионатининг
иккинчи лига еттинчи зонаси
(футбол) коллективлари на-
батдаги тур уршувларини
ўтказдилар. Халқобоннинг «Со-
ҳибкор» ва Фарғонанинг «Наф-
таник» командалари ўр-
тасидаги баҳс улар орасида
марказий матч бўлди. Негаки,
маккимин коллектив ўйинлар
жадаллигини юқори поғонаси-
ни банд этиб, қарабонийлик
қилаётган бўлса, биринчи ко-
манда ундан янги киши очко
орқала бораётган эди.

Халқобода бўлиб ўтган бу
уршувда иккала томон ҳам
ғалаба учун курашди. Матч
тақдирини ягона тўп қил эди.
Уни биринчи бўлиб тугатган
саноқли секундар қолганда
дарвозага йўллаган соҳибкор-
чи Идрисов командасига қим-
матли икки очко келтирди.
Натикада «Соҳибкор» ва
«Нефтчи» хисобидаги оч-
колар тенглашди—1:0. Аммо
майдон эгалари кўп зафар
қўлларини учун биринчи ўр-
нга чиқиб олдилар.

Энди бу турда бўлиб ўт-
ган бошқа уршувлар нати-
жасини яна бир бор эслатиб
ўтайми: «Навбахор» (Наманган)
— «Делинники» (Тўртқўл) —
1:0; «Пактхор» (Андижон) —
«Хок» — 1:0; «Динамо» (Са-
марқанд) — «Трактор» (Тош-
кент) — 1:1; «Зарафшон» (На-
вои) — «Металлург» (Олма-
лик) — 5:2; «Ешлик» (Жиззаж)
— «Косонсой» — 2:2; «Ян-
сир» — «Автобуилистик» (Қў-
қон) — 4:0; «Қолхозчи» (Ашх-
обод) — «Сурхон» (Термиз) —
3:1.

ЯХШИ УНАШДИ

Чим хоккей бўйича СССР
биринчилигининг олий лигаси-
да набатдаги тур уршув-
лари республикаимиз коман-
далари учун муваффақиятли
бўлди. Учалла коллективимиз
ҳам рақибини енгиб, қимматли
очколарни қўлга киритди. Ма-
салан, Андижоннинг «Звезда»
клуби 12 очко жағмабди, тур-
тинчи ўринга кўтарилди. Уль-
яновскининг «Волга» коллек-
тивини 2:1 хисобида мағлу-
бията учратган Фарғонанинг
«Химик» командаси ўз аҳо-
лини анча яхшилади олди.
«Старт» (Ленинск) эса Лени-
граднинг «Волга» клубини
юқоридаги хисобда ютиб,
охирги ўринни тўра этди.

Олий лига чемпионатида
унинг домийи ғолиби — Олма-
ташнинг «Динамо» командаси
пошадимлик қилмоқда. Ке-
йинги икки ўринда бораётган
«Раздан» ва СКА (Свердловск)
коллективлари қарабонбондан
икки очко ҳам тўплашган.

«Қишлоқ ҳақиқатининг на-
батдаги сони 11 июнь, шанба
кун чикади.

Редактор ўринбосари
Н. ЕҚУБОВ.

МАКТАБ ВА ҚАЙТА ҚУРИШ

МЕҲРГА МУҲТОЖ

«Ҳақиқати Ўзбекистон», «Қишлоқ ҳақиқати»,

«Коммуна» газеталари рейди

Ҳозир умумтаълим мактабларида қизғин палла. Ўқувчи-
лар йил давомида эгаллаган билимларини синодан ўт-
казмоқдалар. Биз Риптон районидagi қатор ўқув даргоҳ-
ларида бўлиб, маориф ходимларининг қайта қуриш даври
фаолияти билан танишдик.

Авалло шунинг айтиш керакки, риптонлик маорифчилар
КПСС Марказий Комитетининг 1988 йил февраль плену-
ми қарорларини зўр мамнуният билан қўлиб олдилар.
Район партия, совет ташкилотлари мактабни ислоҳ қи-
лиш, таълимни тубдан яхшилаш борасида муҳим тадбир-
ларни амалга оширдилар.

Кейинги йилларда районда янги мактаблар қуриш, ўқув
корпусларини кенгайтиришга жиддий эътибор берилди:
2.384 ўринли бешта янги мактаб қурилади. Ҳозир беш
минг қирқ ўринли олтита мактаб қуриш жадал давом
этайпти. Улардан учтаси янги ўқув йилигача тахт қи-
линади. Келгуси йил планига киритилган олтита мактаб-
нинг лойиҳа ҳужжатлари тайёрлаб қўйилган. Бундан
ташқари қўшмача синфхоналар, фан кабинетлари ва бош-
қа зарур бинолар тикланапти. Лекин бу камлик қила-
ди. Райондаги мактаблар биноларининг ҳолати область
ва республикадаги даябатан бирмунча яхши дейиш му-
кин. Аммо бу ишни бўшаштиришга асос бўлолмайди.
Шундай экан, масалга жиддий киришиб, билим даргоҳ-
ларининг юз фоиз талаб даражасида бўлишига эришмоқ
зарур.

АЯБ КИМДА!

Албатта келажак авлодни
жамиятимизнинг мусобиб аъзо-
лари қилиб тарбиялашда мак-
таблар баскирини роли катта.
Аммо таълим сифатини оши-
риш — биринчи навбатда ўқи-
тувчига боғлиқ. Биз «Риптон»
сохтасидаги Навой номи
мактабда битирувчи синф
ўқувчилари билан суҳбат-
лашдик. Афсуски, эрта-инди
қўлга етуллик ғувоҳномасини
олдиган йигит-қизлар оддий
саволларга ҳам жавоб бера
олмадилар.

Ўхш, нега ўқувчиларнинг
сифати онг паст, нутқлари ри-
вожланган Биз жамиятшу-
нослик дарсини кўзатиш.
Ўқувчи Эргашали Раҳматул-
лаевнинг ўқилган дарс юзаси-
дан берган саволига Додо
Орипов, Зумрад Шарипова,
Собир Нишонов, Шира Тўго-
навалар қониқарли жавоб бе-
ра олмишди.

Ўқувчи дарс ўқишда мето-
дикага мутлақо риод қилма-
ди. Шу вақдан унинг таъликий
қисмига 25 минут сарфланди.
Янги томони айтиш 15 ми-
нута баён қилди. Бироқ «Ком-
мунистик тарбия ва унинг
асослари» темасини чуқур ту-
шутириб бера олмади.

Жамиятшунослик дарсини
таййирларликни ўтказиш
бу таълим даргоҳида иш-
лаётган ўқувчиларнинг бур-
ча масъулиятчилиги юзаси-
дан ягона ыксол эмас. Ўн-
дасини айтганда, муаллимлар
нинг кўпчилиги эски тартибда,
«хўжа кўрсинга» ишлайпти.

Тожики тили ва адабиёти
ўқитувчиси Ғуломжон Оби-
довнинг фаолияти фикримизга
дадил. У ислоҳ талаблари ни-
мадан иборат эканлигини, ўқи-
тувчининг қайта қуриш жар-
яидаги ўрни ҳақида мустиқил
фигрга эга эмас. Конспектлари
ҳам номига ёзилган. Ўқувчи-
нинг дафтери муқовасидаги
ёзувда туртта орфографик
хато борлигига нима дейиш
мумкин!

Мактаб директори О. Со-

икки ўқувчи «бир» баҳо олган.
Дарси бошқаларга ибрат қи-
либ кўрсатиб келинаётган
«тажрибани ва моҳир» педагог
сабоқ бераётган битирувчи
синф ўқувчиларининг билими
ни ана шу икки ҳужжатдан
ҳам билиб олиш мумкин. Бун-
дан ташқари М. Сағидуллин
кейинги пайтларда «антика
метода» асосида дарс ўта бош-
лабди. У март ойида ўқилган
темаини ҳафтада ёки икки ҳаф-
тада бир-икки ўқувчидан сў-
раб баҳо қўйган, холос. Ан-
рель оиндан бошлаб ўқилган
темаини эса ҳеч кимдан сўра-
маган. 11 майга қадар бирорта
ўқувчига баҳо қўйилмаган.

Сабабини суриштирганимиз-
да М. Сағидуллин «янгича
метод қўллаганим» деб жавоб
берди. Бунга мактаб директо-
ри Ж. Келдиёев, илмий бўлими
мудир Р. Қосимовлар қандай
муносабатда экан, дарсиз!
Айтишларича, мактаб раҳбар-
лари унга «бундай қилмаган»,
дейишган эмис. Мана сизга
ўрта маълумот беришчи дар-
гоҳ раҳбарларининг ўз ишига
бўлган муносабати!

ҲОЗИРГИ ТАДБИРЛАР
А. Жомий номи ўрта мак-
табнинг тил ва адабиёт ўқи-
тувчиси Е. Додоевнинг 6 «В»
синф ўқувчиларидан олган ди-
ктантини қайта текширишга тўғри
келди. Икки ўқувчига «5», бир
ўқувчига «4», тўрт ўқувчига «3»
иқки ўқувчига «2» баҳо қў-
йилган экан. Район халқ мао-
рифи бўлими томонидан юбо-
рилган комиссия ҳам диктант-
ларини шомша-шошарлик билан
текширган, «баҳолар ошириб
қўйилган, деган хулосага ке-
лишган, камчилигини тузатиш
юзасидан бирон-бир» фикр
билдирмаган. Еза ишлар
қайта текшириб чиқилганда
уларнинг бирортасига ҳам
эъло баҳо қўйиш мумкин эмас-
лиги аниқланди. Кўпчилигига
қониқарсиз баҳо қўйилди.

Ўқувчини Нозимидан Сул-
тонов ушбу синф ўқувчилари-
дан олган диктантлар юзаси-
дан фикр билдириб 82,64 про-
центга ўлаштирилганини таъ-
кидлаган. Демак, 32,64 про-
цент ошириб кўрсатилган. Аф-
суски, баҳони ошириб қўйиш
М. Мирзизов, А. Азизов, М.
Уринбоева сингари педагоглар
фаолиятида ҳам аққол кўзга
ташланмади.

Нега бундай? Мактабда ўқу-
вчилар биланги баҳолаш юза-
сидан методик янгилликлари
қис назорат ишлари ўтказил-
майдими? Дарс ўзбек ва то-
жики тилларида олиб борила-
диган бу мактабда 99 та
ўқувчи ишлайди. Етарли пе-
дагогик тажрибига эга бўлма-
ганлари ҳам анчагина. Аммо
шунга қарамадан метод бир-
лашма деярли ҳеч қандай иш
олиб бормапти. Ўқувчи йили
бошида тожики группасидаги
метод бирлашманинг янгилли-
лари бўлди. Лекин номинга-
на, холос. Шу тўғрисида улар-
нинг қарорлари ҳам расмий-

Район халқ маорифи бўлими
(мудир Э. Райимжонов) таъ-
лим-тарбияни қайта қуришда
қатъият кўрсата олмаяпти.
Район партия комитети ва рай-
он Совети ижроия комитети
муҳим соҳага жиддий раҳбар-
лик қилмаяпти.

Партия халқ маорифини
қайта қуриш, таълим-тарбия
самарадорлигини ошириш, аш
авлодни коммунистик руҳда
тарбиялашни бутун чоралар
билан қулайтиришга гоат кет-
та аҳамият бераётган бир пайт-
да юқоридаги аҳолга қандай
баҳо бериш мумкин!

К. МУХИДИНОВ,
«Ҳақиқати Ўзбекистон»
мухбири.
А. ТУХТАСИНОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.
Т. МУЛЛАЕВ,
Фарғона область «Коммуна»
газетаси мухбири.

«Бу йўлда хато қилма»
мақоласини ўқиб...

ЯШАШ — КУРАШ

Мен газетанинг шу йил 12
сониди чоп этил-
ган Раъно Зарипова-
нинг «Бу йўлда хато
қилма» мақоласини ўқиб
гойат таъсирландим. Ҳақиқа-
тан ҳам ўз жонига қасд қи-
лдирилган қўлайиб қолди.
Яқинда эндигина 19 ёшга
кирган, эрта-инди она бу-
лай деб турган қўлчиликни
жувон (Женов қишлоғидан)
ўзини ёқди. Қиз ота-онаси-
нинг розилигисиз севган йи-
гит билан қочиб кетиб
турмуш қураган эди. Кейин-
чалик эри билан уришиб қо-
либ, отадан паноҳ излаган.
Бироқ ота-она оидларнинг юзи-
ни ерга қаратиб кетгани
учун қизига уйдан, кўнгли-
дан эшикдан қўйиб бермаган.
Маънавий етишмовчиликлар билан
ягона ўзи кураша олмаслиги-
ни сезган қиз фожияли ҳалок
бўлди. Ҳўш, бунинг учун
жамият айбдорми? Ёки тўқ-
лиққа шўхлик бўладими?
Сабабини нимада? Нимдан
бошланапти? Шу ҳақда
тўхталиб ўтмоқчиман.

Инсон дунёга бир марта
келади. У бахт ҳақида оруз
қилади. Бунга ҳақли. Қиз
китоблар оламида ўсган, ул-
гайла. Тоҳир ва Зухра,
Лайла ва Махмудбек буюк
севгини, садоқатни оруз эт-
ган. Орузи сароб бўлиб чиқ-
қан. Яхши қўрган йигити
кўнглини огритган. Қиз ха-
тога йўл қўйган. Унга ким
айбдор? Аввало ота-она.
Унга ҳаётни тўғри тушуни-
ра олмаган. Хато қилганида
бағридан ҳоли бериб, тўғри
йўлни кўрсатмаган. Келин-
чак эса ҳаётдаги биринчи
тўсиқдаёқ енгилди.

Район халқ маорифи бўлими
(мудир Э. Райимжонов) таъ-
лим-тарбияни қайта қуришда
қатъият кўрсата олмаяпти.
Район партия комитети ва рай-
он Совети ижроия комитети
муҳим соҳага жиддий раҳбар-
лик қилмаяпти.

Партия халқ маорифини
қайта қуриш, таълим-тарбия
самарадорлигини ошириш, аш
авлодни коммунистик руҳда
тарбиялашни бутун чоралар
билан қулайтиришга гоат кет-
та аҳамият бераётган бир пайт-
да юқоридаги аҳолга қандай
баҳо бериш мумкин!

К. МУХИДИНОВ,
«Ҳақиқати Ўзбекистон»
мухбири.
А. ТУХТАСИНОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.
Т. МУЛЛАЕВ,
Фарғона область «Коммуна»
газетаси мухбири.

Район халқ маорифи бўлими
(мудир Э. Райимжонов) таъ-
лим-тарбияни қайта қуришда
қатъият кўрсата олмаяпти.
Район партия комитети ва рай-
он Совети ижроия комитети
муҳим соҳага жиддий раҳбар-
лик қилмаяпти.

Партия халқ маорифини
қайта қуриш, таълим-тарбия
самарадорлигини ошириш, аш
авлодни коммунистик руҳда
тарбиялашни бутун чоралар
билан қулайтиришга гоат кет-
та аҳамият бераётган бир пайт-
да юқоридаги аҳолга қандай
баҳо бериш мумкин!

К. МУХИДИНОВ,
«Ҳақиқати Ўзбекистон»
мухбири.
А. ТУХТАСИНОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.
Т. МУЛЛАЕВ,
Фарғона область «Коммуна»
газетаси мухбири.

Район халқ маорифи бўлими
(мудир Э. Райимжонов) таъ-
лим-тарбияни қайта қуришда
қатъият кўрсата олмаяпти.
Район партия комитети ва рай-
он Совети ижроия комитети
муҳим соҳага жиддий раҳбар-
лик қилмаяпти.

Мен газетанинг шу йил 12
сониди чоп этил-
ган Раъно Зарипова-
нинг «Бу йўлда хато
қилма» мақоласини ўқиб
гойат таъсирландим. Ҳақиқа-
тан ҳам ўз жонига қасд қи-
лдирилган қўлайиб қолди.
Яқинда эндигина 19 ёшга
кирган, эрта-инди она бу-
лай деб турган қўлчиликни
жувон (Женов қишлоғидан)
ўзини ёқди. Қиз ота-онаси-
нинг розилигисиз севган йи-
гит билан қочиб кетиб
турмуш қураган эди. Кейин-
чалик эри билан уришиб қо-
либ, отадан паноҳ излаган.
Бироқ ота-она оидларнинг юзи-
ни ерга қаратиб кетгани
учун қизига уйдан, кўнгли-
дан эшикдан қўйиб бермаган.
Маънавий етишмовчиликлар билан
ягона ўзи кураша олмаслиги-
ни сезган қиз фожияли ҳалок
бўлди. Ҳўш, бунинг учун
жамият айбдорми? Ёки тўқ-
лиққа шўхлик бўладими?
Сабабини нимада? Нимдан
бошланапти? Шу ҳақда
тўхталиб ўтмоқчиман.

Инсон дунёга бир марта
келади. У бахт ҳақида оруз
қилади. Бунга ҳақли. Қиз
китоблар оламида ўсган, ул-
гайла. Тоҳир ва Зухра,
Лайла ва Махмудбек буюк
севгини, садоқатни оруз эт-
ган. Орузи сароб бўлиб чиқ-
қан. Яхши қўрган йигити
кўнглини огритган. Қиз ха-
тога йўл қўйган. Унга ким
айбдор? Аввало ота-она.
Унга ҳаётни тўғри тушуни-
ра олмаган. Хато қилганида
бағридан ҳоли бериб, тўғри
йўлни кўрсатмаган. Келин-
чак эса ҳаётдаги биринчи
тўсиқдаёқ енгилди.

Район халқ маорифи бўлими
(мудир Э. Райимжонов) таъ-
лим-тарбияни қайта қуришда
қатъият кўрсата олмаяпти.
Район партия комитети ва рай-
он Совети ижроия комитети
муҳим соҳага жиддий раҳбар-
лик қилмаяпти.

Партия халқ маорифини
қайта қуриш, таълим-тарбия
самарадорлигини ошириш, аш
авлодни коммунистик руҳда
тарбиялашни бутун чоралар
билан қулайтиришга гоат кет-
та аҳамият бераётган бир пайт-
да юқоридаги аҳолга қандай
баҳо бериш мумкин!

К. МУХИДИНОВ,
«Ҳақиқати Ўзбекистон»
мухбири.
А. ТУХТАСИНОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.
Т. МУЛЛАЕВ,
Фарғона область «Коммуна»
газетаси мухбири.

Район халқ маорифи бўлими
(мудир Э. Райимжонов) таъ-
лим-тарбияни қайта қуришда
қатъият кўрсата олмаяпти.
Район партия комитети ва рай-
он Совети ижроия комитети
муҳим соҳага жиддий раҳбар-
лик қилмаяпти.

Партия халқ маорифини
қайта қуриш, таълим-тарбия
самарадорлигини ошириш, аш
авлодни коммунистик руҳда
тарбиялашни бутун чоралар
билан қулайтиришга гоат кет-
та аҳамият бераётган бир пайт-
да юқоридаги аҳолга қандай
баҳо бериш мумкин!

К. МУХИДИНОВ,
«Ҳақиқати Ўзбекистон»
мухбири.
А. ТУХТАСИНОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.
Т. МУЛЛАЕВ,
Фарғона область «Коммуна»
газетаси мухбири.

Район халқ маорифи бўлими
(мудир Э. Райимжонов) таъ-
лим-тарбияни қайта қуришда
қатъият кўрсата олмаяпти.
Район партия комитети ва рай-
он Совети ижроия комитети
муҳим соҳага жиддий раҳбар-
лик қилмаяпти.

Мен газетанинг шу йил 12
сониди чоп этил-
ган Раъно Зарипова-
нинг «Бу йўлда хато
қилма» мақоласини ўқиб
гойат таъсирландим. Ҳақиқа-
тан ҳам ўз жонига қасд қи-
лдирилган қўлайиб қолди.
Яқинда эндигина 19 ёшга
кирган, эрта-инди она бу-
лай деб турган қўлчиликни
жувон (Жено